

TORONTÁL.

35-ik szám.

Csütörtök, augusztus 27-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckerekben.
Előzetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege sen beküldendő, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szóig 2 frt, 200—300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtabélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondsor első hirdetéséül 6 kr., többszörind 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckerekben, hová az előzetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Nagy-Beckerek, aug. 24-én.

—a. Francia vendégeink részint Párizsba, részint a török városba már utban vannak. A fogadtatás általánosságban tekintve, a magyar vendégszeretet jó hírnevét tökéletesen igazolta. A lelkesedés vagy tapintatlanság egy pár politikai szénrajzot becsempészett ugyan az ünnepélyességek keretébe, de az oly ügyetlen rajz volt, hogy az ünnepi kép becsét aligha fogja alterálni, s még kevésbé fog jegyzék váltásra okot szolgáltatni. Bismarck és Grevy nem olyan diplomaták, a kiket a pezsgők durrogásával s a talterhelt gyomor jóvendőlésével nyugalmukban megzavarhatni, a történelmi sasok pedig még most oly messze repkednek egymástól, hogy mire össze kerülnek, nem karmaikkal, hanem védő szárnyaikkal igyekeznek egymást átölelni.

A visszaszerzési háború olyan, mint a visszaszerzési kártyajáték. Az ember a mit még megmentett, azt is elvesztheti.

Tagadhatlan, hogy a magyarok rendszeren rokonszenveztek a francziákkal, csakhogy azok a láncszemek, melyek a rokonérzelműeket össze kötik, nem készülték mindég aczélból, és a nem rég multban is, akkor szakadoztak össze, mikor az erős szövetségnek legtöbb hasznát vehették volna.

Az a néptenger, mely közöttünk és Franciaország között fekszik, sokszor részt hozhat a merész hajókora.

A francziák után a lengyelek jönnek. Ők felséges uralkodónknak és kormányainak, mindenkor pártfogolt és dédelgetett árvaik valának. Eddigél hiven megőrizték szeretetüket és haládjukat jótevőik irányában, és mi most is hisszük és reméljük, hogy vendégszeretelmüket, csakis saját érdekeiknek ártható pajkosággal nem compromitálndják.

A lengyel látogatás össze esik a két uralkodó kremsieri találkozásával, s a netaláni tüntetések, melyeket máskor talán csak politikai pajkosággal számítanának be, most könnyen rosz akaratú gyűlölség kifejezésül vétethetnének.

Estelen gazda az, a ki a kertjében termelt gyümölcsöket, hogy más ne élvezhesse, mielőtt megérték volna, jó barátjaival meleteti.

A béke az emberiség legnagyobb áldása, és hálával tartozunk a fejedelmeknek, a kik évenként össze jönnek, hogy azt mentül hosszabb időre biztosítsák.

Az a parázs, mely a békétlenkedők kebelében eltartan még éledez, s mely az emberiség nyugalmát és békéjét fenyegeti, csak akkor válhatik veszélyessé, ha azt a hamis tanok és eszmék forgácsával tápláljuk, s a lelki nyugtalanság olajával öntözgetjük.

A kremsieri találkozást politikai pártállásaikhoz és elveikhez képest, kedvezően és kedvezőtlenül ítél meg a fővárosi lapok. Uralkodónak egymás között való találkozására, már magában véve is sokkal jelentősebb valami, hogy sem ahoz politikai kombinációkat ne fűzhetnének. Hát ha még az orosz czár mozdul ki téli vagy nyári palotájából, még pedig úgy, hogy felséges uralkodónkkal találkozzék.

E lépésben az ellenzéki lapok a világ szabadságra néző veszélyes befolyást szimatolnak, holott meglehet, hogy a minden oroszok czárja épen azért ad találkozót Európa legszeretettebb uralkodójának, hogy a közbéki biztosítva, az ott nyert felvilágosításokból országának népei irányában is, tekintettel a benső meglegedésre és nyugalomra — czélszerűbben intézkedjék.

A mai viszonyok közepette a reaktiótól csak olyan allamban lehet tartani, hol azt a turbulens elemek provocálják.

De bármí czélja legyen is a kremsieri találkozásnak, alkotmányos és népei boldogításáért élő királyunk jelenléte mellett, Magyarország népei nyugodtan aludhatnak.

Az országos kiállítás.

II.

Az iparcarnok északi kapuzatán kilépve, magas terrazon találjuk magunkat. Innen

pompás látványt nyújt a nagy mintakert közepét elhelyezett szobnól-szebb pavillonok sorozata. A képet a mezőgazdasági csarnok zárja be, mely hatalmas tornyaival, óriás vasszerű építkezésével mintha a mezőgazdaság súlyát, hatalmát akarná jelképezni. A csarnok nemcsak szakértelemmel, hanem kiváló műgonddal is van berendezve. A nyugati bejáratnál svéd zászlók üdvözlik a látogatót. E lobogók alatt elhelyezett svéd vetőmagvak, gazdaira nézve föltötte tanulságosak. A svéd gazdák értelmessége és szorgalma megantit bennünket arra, mint kell a kedvező talaj- és éghajlonyokat üdvösen felhasználni. A svéd vetőmagvak kitűnő tulajdonságai főleg a mag tisztaságában, a nagy sulyban és rugalmas képességében kulminálnak. Már a mult században feltűnt a magas északvidékieknek azon körülmény, hogy különféle tenyészővények sokkal jobban teremnek, ha magvai nem a délibb, hanem az északibb vidékekről erednek.

E kérdést csak az újabb időben méltatták a tudósok kellő figyelemre. Az o téren tett kísérletek eredményét a következőkben adjuk: 1. Ha Skandinaviában a gabonát a lehető legmagasabb vidéken való termesztés után — hol a gabona még egyáltalán érni képes — a lapálya viszik, akkor az első évben korábban ér, mint azon gabonafaj, melyet folytonosan a lapályon termesztettek. 2. A korai érés akkor is beáll, ha a gabonát fokozatosan telepítik a déli szélességi fokról az északiek felé, daczára annak, hogy itt a hőmérséklet csekélyebb, az ég borultabb; ép ez all a fokozatos visszatelepítésnél is. 3. Ha a növény alkatrésze aromával bír, ugy e tulajdonsága növekszik, minél északibb tájon terem, de czukortartalma ugyanily arányban — különösen a gyümölcsökönél — fogy. 4. Ha a növényt északra telepítik, ugy a mag nagysága és sulya növekszik, feltéve, hogy a növény elérte teljes kifejlődési fokát; de ismét eredeti nagyságát nyeri vissza a mag, ha a növényt az eredeti talajra visszatelepítik stb.

A kutatások még ma is folynak a christianstadti magkísérleti állomáson. Hat éves működésének érdekes táblázatos kimutatása megérdemli a beható tanulmányozást.

A svéd kiállítás mellett méhészetünk és méhészeti iparunk gazdag változatban nyújt képet nemcsak haladásunkról, hanem arról is, hogy a méhészetel hazánkban nem remélt nagy mérvben foglalkoznak.

Különösen feltűnő Gőndöcs Benedek tárgyai, a szines transparentek, méhek által bedolgozott jelvényekkel és czimmerrel, egy nagy diadalív mézből és számos méhészeti eszköz,

melyek közül saját találmányu kaptárok és egyes mézpergettyük is vannak.

A mi ezután a nagy csarnok hajóját betölti, az a kenyértermények, gyógynövények és ezek magvai, dohány és egyéb narkotikus növények, rostos növények, kereskedelmi és iparnövények és lakarmány növények nagy birodalmából van itt összegyűjtve diszes csoportosításban. A kiállított tárgyak túlnyomó része kollektív természetű s így az állványok hosszu során hazánk minta uradalmával, gazdasági intézeteivel, földmives, vinczellér- és kertésziskolaival, selyemtenyészési iparunkkal, a gazdasági kísérleti állomásokkal, a talajjavítás és az erre hivatott kulturterméni intézményekkel stb. megismerkedni bőséges alkalom kínálkozik. A nagyobb uradalmak és gazdasági intézetek a terményeken és a gazdasági ipar termelvényein kívül a gazdasági térképeket, tervrajzokat, talajmintákat és ezek elemzését, a komlóimvelés, fanevelés és alállítás modelljeit, fanemesítési eljárásokat, alitabonczani készítményeket, gyapjuminákat stb. mutatnak be. A kulturterméni alagsorvezések, talajjavítások, réttöntözési vízvezetékek terveivel, alagsó sajtóival, térképeivel s egyéb rajzaival köti le figyelmünket. Meglepo tanúságai mindezek azon hatalmas átalakulásnak, mely az utolsó évtizedben mezőgazdaságunk körül minden irányban, s annak minden rétegében megindult, s mely napjainkban jön igazi lendületbe.

Mig iparunk minden állami segély nélkül önjerejéből nőtt olyanná, a milyennek a nagy iparcarnokban láttuk, addig mezőgazdaságunk nagymérvű föllendülését az államnak köszönheti. Itt az állam hivatásának magaslatán áll. Nincs gazdaságunknak egyetlen egy ága sem, melyben az állam nem ébresztette volna fel a jobb gazdálkodás után való törekvést. A nagybirtokosok haladó részének kivételével a magyar gazdákönzség felette konzervatív természetű lévén, újításokkal csak akkor barátkozik meg, ha azok tényleges előnyt megismeri. Szokottal messzebb menő tevékenységet kellett tehát kifejteni az államnak a gazdasági szakértelem emelésére. Az a tevékenység, a melyet az állam a mezőgazdasági, borászati és szőlőszeti, a méhészeti s a gyümölcsészeti vándortanítók útján, a borászati kormánybizottság által, az állattenyésztés minden ágának, a selyemtenyészésnek közvetlen ápolásával, a méhészet és halászat emelésével kifejt, gyümölcsözni kezd már a magánosok sikeresebb tevékenységében, jobb gazdálkodás után való törekvésében. Nagybirtokosainknak is nem kis előnyére szolgálnak a gazdasági intézetek, honnan derekasan képzett tiszték kerülnek ki. Ilyenek

TÁRCSA.

Téli palota Budapesten.

(Fővárosi tárczalevél.)

Budapest, 1885. augusztus 19-én.

Az orosz czár téli palotáját Moszkvában a világ mint csodaművet bálulja s világvárosok irigylik tőle e pompás speciális jellegű palotát.

S ime a nagy északi kolossushoz elenyészően csekély Magyarország fővárosa, Budapest, nemcsak a kilép az irigyek sorából s mint versenytárs áll a muszka czárok régi székvárosa mellé, — Ezzel a palotával akarom én most megismertetni e lapok tisztelt olvasóit.

Budapestet a magyar államvasutak nyugdíjintézete az utóbbi évek alatt számos impozáns palotával gazdagította. Csak magán az Andrassy-uton (előbb sugárút), mely jelenleg fővárosunk legszebb utonala s bátran állítható a nagy európai városok boulevardjai mellé, három diszes palotát emelt. Kettő az államvasutak központi épületét veszi közre, egy pedig a dalmúszínház szemben, tehát a szép forgalmi utak középpontján diszoleg.

E palota gyönyörű fokvésésnél, de különösen a környező paloták s a főváros valamennyi épületétől elütő modora, a modern műipar minden ágát felölöl pazar díszítésénél fogva mindjárt szembe tűnik. Első tekintetre bizarnak látszik, mit az alakzatok szokatlansága okoz, melyek azonban csakhamar joleső harmoniába olvadnak össze. Az épület

közepéből egész magasságában előreszőkő arkádok, tömör oszlopaikkal, csúcsos boltoveikkel s közepén az oltárszerű bejáróval; a félmelettel négy löherelevélt mutató ablakai, a teiből kinyúló hegyes tornyok s bastyácskák; a markans, mondhatni riktó színű díszítések lassankint megnyerik tetszésünket s a tetszés bámulattá, lelkesedéssé, csodálattá fokozódik.

Nos tehát ezt a remek palotát, melynek földszintjén Budapest legelegánsabb étterme és kávéháza van berendezve — még az őszön téli palotává szándékoznak átalakítani. Az Andrassy-útra néző arkádok oszlopközeit ugyanis óriási üvegablakkal látják el, melyek a mennheimi üveggyárban már meg vannak rendezve s oly nagyok lesznek, hogy külön kocsiokon kell Budapestre szállítani. Az arkádok alatt aztán északi növényekből téli kert rendeznek be, ugy hogy az jobbról és balról a pazar fényvel berendezett étteremmel, illetve kávéházzal lesz összeköttetésben s ugyaninnen van a lejárát a diszes földalatti éttermekbe. A jobb oldali éttermek ifj. Ruscher György s a baloldali kávéház Reuter Nándor tulajdona. Ruscher részt vett legutóbb a triezzi kiállításon egy diszes magyar csészdával, hol abban a kitüntetésben részesült, hogy számos fejedelmi vendégen kívül a király és a trónörökös pár is meglátogatta, sőt ettek is benne. Reuter Nándor pedig tisztelt és szeretett nesztora a fővárosi kávéosknak.

Budapesten már több helyütt megpróbálták az éttermeknek kávéházzal való egyesítését, hogy e tekintetben a közönség kívánalmának eleget tegyenek, de az sohasem sikerült oly mértékben, mint e diszes és ily szempontból tervezett palotánál. Ily tágas, kényelmes, tetszetős helyiségek sehol sem kínálkoztak erre a czélra. Az Andrassy-útra néző föld-

szinti és félemeleti helyiségek ugyanily szakadatlannal összeköttetésben a vendéglő és kávéház helyiségeit képezik. A földszinti vendéglő és kávéház egy-egy óriási tereméből állanak, melyek francia modorban pazar fényűzéssel vannak berendezve. Ezekhez csatlakoznak az arkádok alatt, valamint a járdán, felülről borostyánnal elkészített terep babérfák között felállított asztalok, hol különösen esténként a főváros mágns világa és legelegánsabb közönsége ad találót egymásnak, s a csillagos égből szinre festett boltovekről lecsüngő villamos lámpák fényében olyan e nyugzó, vidáman csevegő, nevetgélő embertömeg, mintegy tündérvé varázsalma.

Rendkívüli érdekesek a földalatti pincze-helyiségekben berendezett éttermek is, melyek valódi specialitását képezik a fővárosnak. A diszes glorielt-alaku főbejáró kettős ajtaja között az egyik e földalatti helyiségekbe vezet. Finom szönyegekkel leterített lépcsősoron haladunk lefelé, a fordulónál pálmabokor van felállítva, melyre két kisebb villámfény hinti sugarát. Beérve azt hiszed, talán mogorva sötét, gözöttel helyiség fogad? Oh, nem; tömör oszlopokra boruló tágas, diszes terem, melyekben az épület egész hosszában négy sor asztal húzódik végig, körülveve a főváros tehelős polgárcsaládját által, melyeknek ez rövid fennállása óta legkedvesebb mulatóhelyévé lett. Középen hideg buffet van felállítva, baloldalt pedig a bor- és sörkimerő s ezen túl a konyhahelyiségek kerülnek el. A félemeletes (mezzanin) jobb oldalát Ruscher György vendéglőnek igazán pártalan fényvel és pompával berendezett külön szobái (Chambre separée) foglalják el.

Három francia és három tiszta magyar styiben van berendezve, s valamennyinek bu-

torzatát a „Honi iparművészeti vállalat” készítette. A francia butorok cseppet sem állanak a párisi műipar készítményei mögött s a magyar butorokon a saját találmányu hideg zománcozását a vállalat művészi tökélyvel állította elő. Valamennyi szoba az izlés, elegancia és kényelem netovábbja. Középen terített asztalok állanak, a diszes szekrény, finom ezüst szükségleti tárgyak terhe alatt nyög, a pamlag ruganyos hintájával hívogat s az asztalon álló villamos csengetyű egy nyomására szolgálatkész pinczerek teremnek elibéd. 20—50 tagból álló társaságoknak ismerkedő vagy bucsulakomákra, estélyekre, menyegzőkre igen alkalmasok e helyiségek, melyekhez hasonló nincs több a fővárosban s azok valóban ritkán vannak vidám, mulató társaságok nélkül.

E szobák folytatásaként baloldalt kerülnek el Reuter diszes kávéházi és játszó termei. Igen elegáns és nagyszerű a nagy billardterem vörös és zöld színben változó falával s ugyanilyen színű butorzatával. Három nagy, tömör, új szerkezetű billard-asztal áll a közepén, melyek egyszerű megfordítással közönséges és karamboljátékra egyaránt használhatók. E terem előresze férfi-kávétermet képez, melyből valamint a billard-teremből egy-egy kényelmes játszószoba nyílik, hol világszöld posztóval bevont csinos asztalokon kávé mellett és után folyik a tarokk, vhiszt, vagy ha úgy tetszik a fréteransz; egy fordítással pedig sakkablává alakulnak át az asztalok s kitartó hévvel folyik a harcz fehérek és feketék közt az utolsó lehetőség, akarom mondani sakk-mattig. Reuter helyiségei még nem teljesek, a mennyiben legpompásabb helyiségeit, a török kávéházat és a hölgyzsalont közelebb fogja csak megnyitni. A mezzaninra a földszintől külön diszes feljáró vezet s az

a m.-óvári gazdasági akadémia, a keszthelyi, debreczeni, kolozsmonostori és kassai gazdasági tanintézetek.

Van továbbá az ország különböző részein 5 földmives és 5 vinczeller és kertészeti iskola. A szakismeretek és tapasztalatok terjesztéséhez hozzájárulnak továbbá az állam által fenntartott különböző gazdasági kísérleti állomások, ezek száma 6, gazdasági időjelző állomás 29, s a phylloxera-kísérleti állomás 120 vidéki tudósítóval rendelkezik.

A kulturális intézmény 1879-ben keletkezett s ma már annyira fejlődött, hogy a talajjavítási munkálatok tervezése és keresztvitelére 40 kulturális és mintegy 50 főmestertől álló testület áll a gazdák közönség rendelkezésére. A földmívelési ministerium ezen közegei minden ez iránt folyó munkálatok kérésére a vízlecsapolás, alagsóvezetés vagy öntözési munkálatokra nézve a helyszíni szemlélet, a költségvetések és részletes tervek kidolgozását, az érdekeltekkel való tárgyalásokat, a munkálatok felügyeletét és ellenőrzését a gazdák minden megterhelése nélkül díj nélkül végzik, úgy hogy a gazdák tisztán csak a munkálat keresztvitelének költségeit kell viselni. A mezőgazdaság emelésére társadalmi uton a gazdasági egyesületek hatnak még jótékonyan. Ezek közül saját tevékenységét bemutatja az erdélyi gazdasági egyesület.

Az egyetemes terület kulturális, a szak-közönség 16 évfolyama, a pályaköszorított munkák az egyetemes kiadásában s egyéb számos kiállítási cikkek az egyetemes hazánk mintá gazdasági egyetemes emelik.

Az állványok hosszú során áthatolva, sajátságos pezsgő élet teszi derültt a hosszas megfigyeléstől már-már lankadni kezdő látogatót. A haltenyésztés csoportjába érkeztek nagy üvegedénybe vígan evickélni a kínai halak. A süllő, harcsa, potyka, kecsge, dévér, csuk, csuka, márná s. b. sajátos alakjaikkal s mozdulataikkal igen sok látogató vonzanak magok köré.

Hermann Ottó tudományos gyűjteménye a haltenyésztés csoportjának koronáját képezi. Halászati eszközök ezek festőleg elrendezve, melyek az ősidőktől napjainkig a népnél alig nyertek némi módosulást.

Innen tovább haladva csinos látványosság tárul elének. Magasabb terrazon havasi táj emelkedik. Illatos fenyőfák középett erdei lak fehérik, melyek hátterét meredek hóborította hárcepek képezik. Hát biz ez — saját-költési mintatétel a havasok országából, a felvidékről.

A fenyő illat összevegyül a tej és sajt sajátos illatával. A terrasz alatt elterülő tágos teremésze tele van különböző rendszerű tejgazdasági gépekkel és eszközökkel, melynek a lefűző-gépek, tejhűtő készülékek, vajköpülők, vajgyurók, sajttűstök, sajtprésék. Segéd-szerek a tejgazdasági szakoktatáshoz, tehén-istállók és takarmány kamrák modellekben, tejgazdasági telepek tervrajzai, a turók számos fajta s. b. nagy mennyiségben vannak itt bemutatva s e téren is óriási léptékkel való haladásunknak fényes tanúságát teszik.

Az országos tejgazdasági felügyelőség 1883-ban alakult s már is örvendetes eredményeket vezetett. Buzdítása folytán előbb a budapesti központi, majd az aradi tejszarnok jött létre.

A tejszarnokot befejeztük a mezőgazdasági csarnokban elhelyezett tárgyak fölött tett szemléletet. A csarnokból kilépve, a nyugati oldalon pompás mintakertet találunk. Ez a gróf Zichy F. Nándor-féle díszes mintakertetét kiállítása. A fanevelés és alakítás, mit a csarnokban csak modellekben láttunk, itt gyakorlatilag meg van valósítva. Monogramok, díszes rácsozatok, kerítések s. b.

Összes helyiségek tekervényes folyosók s lépcsők által szakadatlan összeköttetésben állanak egymással, úgy hogy az egészet végig járhatjuk anélkül, hogy szabad levegőre kellene lépünk.

A díszes palota különben Tolnay Lajos a magyar államvasutak derék igazgatósági elnöke szellemi közreműködésének köszöni létrejöttét, a ki valódi lelke és pártfogója a nyugdíjintézetnek. Az épület 1 1/2 millió forintba került, tehát drágább, de egyúttal nagyszerűbb is Budapest bármely magánpalotájánál s a szemben álló egyszerű dalműszínháznak méltó vis-à-vis-ját képezi. A vendéglő és kávéházi helyiségek berendezése 250.000 forintot vett igénybe, mely szám eléggé tanuskodik azok pazar pompájáról. Az egész épület a legújabb villamos világítással, központi gőzfűtéssel és általános szellőztetéssel van ellátva, melyek költségei 80.000 forintba rúgnak. Az emeleten 23 cselésterden és kényelemmel beosztott magánlakás áll rendelkezésre; az épület gondnokságát és villamos gép kezelését a nyugdíjintézet igazgatósága a tágas körben ismert Héckisch Ernő, magyar államvasuti főmérnökre bízta.

Szóval a palota a fővárosnak jelenleg kiváló nevezettségét képezi s megérdemli, hogy a felránduló vidéki közönség ide is ellátogasson s tekintse meg összes helyiségeit különösen este, midőn a villamos lámpák vakító fénye ezer csillagok török az üveg-mozaik ablakokon s a termek pazar díszítésén, úgy hogy ilyenkor az épület hasonló az ezeregy éj tündérpalotájához. —s.

alakjaiba kényszerítve látjuk itt a legnemesebb gyümölcsfákat, melyek dacára a sok nyésésnek, hajlításnak a legvirulósabb állapotban diszelegnek s a mezőgazdasági csarnok élő koszoruját képezik.

Streitmann Antal.

A közönség és közegészségügyi bizottság figyelmebe.

Mindenki tisztában van azzal, hogy az emberiség legnagyobb és legbecesebb kincse a viruló egészség; mert csak ennek birtoka képesíti az embert, illetőleg egyént ama kártató és farszító munkára, melyet a társadalom egyetlen tagja sem kerülhet ki, ha tisztességes existenciát akar magának biztosítani.

És mégis azt tapasztaljuk, hogy a legdrágább kincs megőrzésével törődik a közönség túlnyomó része legkevesebbet s ezt pazarolja el a legnagyobb könnyelműséggel és csak akkor törekszik azt még a legnagyobb áldozatok árán is ismét visszaszerezni, midőn a testet már ellepték a győtrő nyavalyák s midőn ezek már nagyobb részt fölemésztették életerejét. Pedig az annak idején alkalmazott helyes óvórendszabályokkal nagyon sok bajnak elejét lehetne venni.

Naponként tapasztaljuk, hogy a betegségek a gyermekvilágot lelik meg leggyakrabban a gyermekek között.

Aki e tekintetben meggyőződést akar magának szerezni, tekintsen csak bele az elemi iskolák mulasztási naplóiba s bizonyára aggodalom szállja meg a jövő nemzedék épsége felett, ha látja, hogy 60-70 tanuló közül 5-10-15-20, tehát átlag véve 12 hiányzik naponként betegség miatt. E hiányzók közt némelykor találkozik egy-kettő, kiknél a betegség csak ürügyül van bejelentve az elmaradás igazolására, a valóságban azonban egészségesek, de e tetteik levonása után is még mindig igen nagy marad a valóban betegek száma.

Igen gyakran előfordul, hogy ezek közt többen ragályos betegségekben szenvednek. A tapasztalat pedig mutatja, hogy nagyon sok szülő vagy éppen nem, vagy csak a végső esetben veszi igénybe a nagyon is drága orvosi segítyt, mert szorult anyagi helyzetük miatt nem képesek a tetemes gyógyszerári költségeket fedezni. E sajnos körülmény miatt nagyon sok gyermek pusztul el, kik orvosi segíty mellett még megmenekültek volna. Sok gyermek pedig, alighogy fölhabadt némileg betegségéből, már eljön az iskolába s magával hozza ragályos betegsége maradványait s ártalmas kigőzölésével átplántálja betegségét a mellette ülőkre. Így nem csuda, hogy több gyermek, gyakran minden látható külső ok behatása nélkül is hirtelen súlyos, gyakran veszélyes betegségbe esik. A vagyonszűk szülők természetesen rögtön orvosot küldenek, de annak a betegség származására vonatkozó kérdéseire rendszeren nem tudnak feleletet adni, mert nem is gyanítják, hogy az az iskolából hozta azt magával.

Nem egy gyermek innen viszi magával az életbe a legveszélyesebb betegségek csiráját, melyek csak későbbben törnek ki s teszik munkaképtelenné az embert, midőn már az orvosi tudomány sem segíthet rajta.

E bajnak elejét veendő, okvetlenül szükséges volna minden iskolához orvost alkalmazni, — faluhelyeken a körorvos alkalmazható ily minőségben — ki a beteg iskolás gyermekeket gyógykezeli, vagy azok gyógyítatását ellenőrzi s figyel arra, hogy a felgyógyult gyermek csak akkor jöhessen az iskolába, midőn már nem lehet visszaesés, vagy a betegség továbbterjesztésétől tartani.

Hogy az elmondott bajok valóban léteznek, azt idegen államok intézkedései is bizonyítják. Így az angolországi orvosok a ragályos betegségből felgyógyult gyermekek vesztidejét a következőképp állapították meg: Dephteria után 12 nap; Scharlach után 14 nap; kanyaró után 16 nap; vöröshimlő után 16 nap; köleshimlő után 18 nap; himlő után 24 nap; torokgyík után 24 nap és köhurut után 21 nap.

A felgyógyult gyermeknek a szülei házánál történt desinfiálásában nem kell megbízni, hanem, amint először feljön az iskolába egész testét meg kell mosni meleg fürdőben karbolszappannal; sőt a gyermek ruháját, könyveit, szöveit mindent, mit magával hoz az iskolába, fertőtleníteni kell.

Ama kérdésre, hogy a ragályos betegségbe esett gyermekek mikor jöhetnek fel az iskolába, anélkül, hogy a ragály továbbterjesztésétől kellene tartanunk, a következő, biztosnak vett szabályok állították fel: Scharlachnál nem kevesebb mint 6 hét múlva a betegség kitérésének napjától számítva, midőn a bőrhámítás már teljesen megszűnt és a nyakfájásnak már nyoma sincs. — Kanyarónak a betegség kitérésének napjától számítva 3 hét múlva, midőn a bőrhámítás és köhögés már teljesen elmúlt. — Vöröshimlő 2-3 hét múlva a szerint, a mint a betegség kisebb vagy nagyobb mértékben jelentkezik. — Himlőnél, midőn már teljesen lebulott a himlőhelyeken képződött var. — Torokgyíknál a betegség kitérésének napjától számítandó 4 hét múlva, midőn a daganat már teljesen megszűnt. — Szamárhurtnál a köhögés kezdetétől számítva 6 hét múlva, ha ugyan a köhögésnek már nyoma is eltűnt. — Diphteria-nál nem kevesebb mint három hét múlva, ha az egészség teljesen helyreállt.

Napjainkban már nagyon sokat foglalkozunk az iskolai egészségügy kérdésével,

melyet véleményem szerint legbiztosabban a fenti rendszabályok alkalmazásával lehetne megoldani.

A mai társadalom erkölcsi romlottsága uton-útfélen lesz hangoztatva. Ha igazságon alapszik ezen általánosan elfogadott sarkelv: „Egészséges testben lakik ép lélek“, akkor ezen társadalom erkölcsét megtamadó körülmények is az azt alkotó egyes emberek gyenge testi egészségére vezethetők vissza.

Igen szükséges volna tehát, hogy az irányadó körök ezen kérdéssel, a fentemlített oldalát tekintve — komolyan foglalkozzanak, mert ez által köteleességük teljesítése mellett még a haza és az utóemzedék halálára is érdemesítenék magukat.

Rédl Ferencz.

HIRHARANG.

* **Rudolf trónörökös** — mint a B. C. értesül — szeptember közepén több napra Koburg herceg birtokára Gömörmegebe megy részt vevendő az ott tartandó nagy vadászaton. A trónörökös a pohorellai kastélyban fog lakni. November első napjaiban, mindjárt a budapesti kiállítás berekesztése után a trónörökös pár nyolcz-tíz napra Görgény-Szt.-Imrebe indul és ha a mármarosmezei vadállományról kezdve hírek érkeznek, onnan néhány napra Mármaros-szigetre is mennek.

* **A „Torontálmegyei magyar nyelv-terjesztő és közművelődési egyesület“** választmánya f. évi augusztus 15-én tartott ülésében azon határozatot hozta, hogy az egyesület bekebelezést küldöttség menjen ki Ecskara s kerje föl főmagasságu Thurn Taxis Egon herceget, hogy a főntczimzett egyesület fölötti fővédnökséget fogadja el. E célból nagys. Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő, Fay Elek, Vécsey István, és Rédl Ferencz urak, nagys. Kovách Agoston egyetemi elnök ur vezetés alatt folyó hó 24-én délután ki is randultak Ecskara, hol a főmagasságu herceg igen szívélyesen fogadta a küldöttséget s miután vezeldnk mélyen átgondolt s tartalomdus beszédben üdvözölte a herceget mint magyar mánást s fölkeré a védnökség elfogadására: Ö hercegsége meghatottan fejezte ki örömét a fölött, hogy az egyesület őt szemelte ki ezen nagyfontosságú kulturális intézmény védnökévé s kinyilatkozta, hogy a védnökséget örömmel elfogadja s mindenkor büszke lesz e névre, s a mennyire töle telik iparkodni fog annak érdekeit előmozdítani. A hivatalos teendőik végzése után szóba jött a közgyűlés megtartásának ideje. Abban történt a megállapodás, hogy az átalakuló közgyűlés úgy szeptember hó vége felé, lehetőleg a megyei közgyűléssel egy időben fog megtartani. A közgyűlés napja és órája későbbben lesz megállapítva és kihirdetve. E szerint tehát sikerült egyesületünk védnökévé oly embert megnyernünk, kinek többször tapasztalt hazafias gondolkodás és magas állása is elég biztosítékot nyújt annak helyesirányú és életképes fejlődésére, mihez még csak az a kivánatos és szükséges, hogy honfaink és honleányaink minél nagyobb számban csoportosuljanak zászlónk alá. Rédl Ferencz, egyetemi titkár.

* **Iskolai értesítés.** A helybeli közegyi népiskolában a beiratások folyó évi szeptember hó 3., 4. és 5-ik napján délelőtt 8-12-ig s délután 2-5-ig a r. k. templom mögötti tanácsteremben eszközöltetnek. Tandij 2 ft. Beiratási díj 25 kr. — A szegénységű bizonyványnyal ellátott tanköteles gyermekek a tandíjfelvétel alól felmentetnek. Miről a szülők azzal értesítetnek, hogy e napokon tanköteles gyermekeiket okvetlen beírassák, mert különben a törvény értelmében büntetlenni fognak. — A rendes előadások megkezdése az iskola épület javítása miatt annak idején a szülőkkel közöltetni fog. Az iskolaszék.

* **Ipartanodai értesítés.** A helybeli alsófoku ipariskolában a beiratások f. évi szeptember hó 6-án délelőtt 9-12-ig s d. u. 3-5-ig a róm. kath. templom mögötti tanácsteremben eszközöltetnek. — Tandij kivétel nélkül minden tanoncztól 1 ft. Felhívának a helybeli iparosok, miszerint tanonczaikat a kitűzött időben okvetlen beírassák. — Az előadás megkezdéséről az iskolaeépület javítása miatt az iparosok értesítetni fognak.

Az ipartanodai bizottság.

* **Kereskedelmi iskolai értesítés.** A helybeli alsófoku kereskedelmi iskolában a beiratások f. évi szeptember hó 8-án, délelőtt 9-12-ig s délután 3-5-ig a róm. kath. templom mögötti tanácsteremben fognak eszközöltetni. Tandij 6 ft., mely felvételre előre fizetendő. — Felhívának a helybeli kereskedők, hogy tanonczaikat a kereskedelmi iskolák szervezete értelmében a fent kitelt napon okvetlenül beírassák. Az előadás megkezdéséről külön értesítetnek. A kereskedelmi iskolai bizottság.

* **Örömmel és hazafiat lelkesedéssel közöljük** olvasóinkkal azon hírt, hogy Steingaszner Kálmán főmérnök úr számos éven át hangszorgalommal és nem csakely pénzáldozattal gyűjtött szakértelmekkel rendezett részvételi nagybecsű tárgyait a helybeli főgymnasiumnak ajándékozta. A főgymnasium kebeléből Arányi Béla igazgató és Lichtenegger József tanár T.-Becsőre utaztak, hogy a nagyelkü ajánlatot megköszönjék és megszámeljék a gyűjteményt. Ezuttal a küldöttség látogatást tett Dr. Szentklárai Jenő plébános urnál is, ki a nála levő

értékes régiségeket szintén kegyes volt felajánlani a főgymnasiumnak. A tárgyak számvatott leírásának szivesen tért engedünk laáldozatkészséggel szemben kívánatos felül álló hogy minél előbb alkalmas helyiségekről gondoskodnak Nagy-Becsőre város, melyek 2000 kötetes könyvtára kellő módon elhelyeztetessék.

* **Nyilvános köszönet.** Mangold Hermann könyvtáros úr egy értékes ezüst emlékpénzt adományozott a helybeli főgymnasium éremgyűjteményének, ugyanazon czélra Almásy Elek, Szabó Ferencz, Kellner József, Steingaszner Kálmán és Imre, Kuss Gyula, Manojovics Miklós, Krausz Ignác és Lauka Gusztáv urak egy 1589-iki évből vevett ezüst pénzt vettek meg. Fogadják a tanácsot iránt érdeklő ezen nemcs keblü urak ez uton is hálás köszönetemet. Nagy-Becsőre, 1885. évi aug. 24-én. Arányi Béla, főgymn. igazg.

* **Konjathy Tarnay Ferencz** Torontálmegyei derék aljegyző és tb. árvaszéki ülnöke N.-Becsőreken f. hó 19-én vezette oltárhoz ráköczi Parceticus Zsigmond 1848-49-iki honvédeztredes béges és kedves leányát Etelkát. Szívünkkel kívánjuk, hogy e frigy, mely egy hozzájárult küzdött nemestörzs ifju hajtását fűzte össze egy másik nemestörzs sarujával, az ősök hazaszeretletében állandósítva, tartós és boldog legyen.

* **A torontálmegyei szerb kongressusi képviselőválasztások** f. évi aug. 27-én következő eredményt adtak: Nagy-Becsőreken Trifunecz Sándor, mérsékelt párti, és Ivánovits György, ellenzéki plébános, radikális; Nagy-Kikindán Eremis Pál, radikális; Mokrinban Bogdan Zsviko, mérsékelt párti; Módoson Tsernovics Péter, mérsékelt párti; Török-Becsőre Granics Ránko és Dimics Pál, bassahidi lelkész, mindkettő radikális; Nagy-Szent-Miklóson Dimitrievics Pál, mérsékelt párti, és Nikolics György, esperes, klerikális; Perlaszon Iszakovics Milan, mérsékelt párti. — A czerepai választás elnapoltattat, mivel a kiküldöttek kellő igazolásokkal ellátva sem voltak.

* **Temesvár,** aug. 25-én. A kerécszi szerb kongresszusi képviselőválasztásoknál a nemzetiségek csaknem mindenny győztek. A temesvári kerületben Joannovics Janos szerb 16 világi és Nikolics Nika hercegi plébános egyházi győzött Stojacskovits Sándor és Szimnits Kuzman temesvári plébános ellenében nagy többséggel. Kubinban a „Zastava“ munkatársra Vuletsics Zsiva túzott nemzetiségi 66 szavazattal választott meg Despinits 26 szavazata ellenében. Fehértombban megválasztott Jovanovics 60 szavazattal Gencsarazky 45 szavazata ellenében. Több formásértés miatt a hazafias párt óvatossággal, melyet azonban nem fogadtak el. Verscezen a tulzók kandidálni sem engedték Baics Milos bárót és Czweits Gyula verseci ügyvédet világi, Kuzmanovics klári lelkeszi egyházi képviselőnek egyhangulag megválasztották.

* **Pancsováról** jelentik: A szerb egyházi kongresszusa világi képviselőnek dr. Kaszapinovic Svetozár ügyvéd (mérsékelt párti) egyhangulag megválasztották.

* **A Klotild-szeretetház** jává Klotilde főhercegnő lányai által készített himesek sorsjátékát szűrtőlőkön húzták az Andrassy-ut utolsó villájában. A házsnál jelen voltak Aczel Béla báró és neje, Simay István, Szóts igazgató és óriási közönség, mely a villa nagyertermét zsufolásig megtöltötte. Mint politikai biztos, Bachmayer V. ker. előjáró szerepelt. A nyertesémet a szeretetház két árvaja huzta ki. E szám 1. H. 352.

* **A főhercegné asszonyok himnuszai.** Szép ünnepe folyt le 25-én d. e. a Klotild szeretetház falai közt, melyek befejezése volt egy nagyszerűen megindított és fényes sikerrel bevégzett jótékonykezű vállalatnak. József főherceg leányainak himnuszait adták át s szerencsés nyerőnek, egy uradalmi gazdatiszt nejeének megfelelő ünneppésséggel. Már tizenegy óra előtt nagy számban gyűltek össze a Klotild-szeretetház és Mária-Dorothyagyület rendes és választmányi tagjai, úgy a meghívott vendégek, kikkel szemben egy virágokkal gazdagon díszített emelvény, melyen a főhercegnők himnuszai voltak üvegfedélű vörösbárony tokban elhelyezve, a szeretetház negyven árva figyelmébe vett körül. Báró Atzél Béláné 11 órákor jelent meg, s ekkor megkezdődött az ünnepszócs András igazgató kibontván egy nagy pergament tekercset, fölolvasta a következő okmányt: „Alólrított József főherceg ő cs. és kir. fensége fudvarmestere: nyáregyházi báró Nyáry Adolf, cs. és kir. kamarás, választásos belső titkos tanácsos, cs. és kir. altábornagy, ezenal bizonyítom, miszerint a Klotild-szeretetház és Mária Dorotya-egyület által Budapestben 1885. augusztus hó 20-án jótékony intézményeik felségelése végett ki-sorsolt díszhimnuszok és ugyan egy párna és egy kis asztalterítő, melyeket sorsbuzás utján Zatsovits Lipót, a zirczi apátság előszállási uradalmához tartozó Kis-Venyimai pusztá kesznerjának neje, szül. Schmidbauer Antonia ur-hölgy nyert meg, ő cs. és kir. fenségei Mária Dorotya és Margit főhercegnőknök, József főherceg leányainak sajátkezü készítménye és hogy a himnuszokat ő cs. és kir. fenségei báró Atzél Béláné a Klotild szeretetház másod-előnkönte ő méltósága felkérésére, kisorsolás czéljából adományozták nevezett együletnek, melyek javára boroztandó báró Atzél Béla cs. és kir. kamarás ur által tervezett és fogantott kisorsolásból kifolyólag Magyarország közönsége nemeslelkűleg 37,184 forintot adá-

kozol
25-
okm
adati
és eg
szere
hogy
kaját
hatott
a z
tenni,
bizony
és eg
talán
minda
gazd
ben B
kálón
e sz
„Gyer
előt,
tek e
munka
társat
szívet
zma
feleba
a min
megk
tak r
szere
e feni
egyik
denb
mint
ezre
párba
pokba
rancso
nyira
bálys
megle
Czerin
s leve
melye
legett
Károly
medál
udvar
volt s
lalja
reze
rendel
kés
udvari
az 18
évi sz
mince
az isk
szinla
kezd
delut
termé
mélt.
urak
intéz
osztaly
tehets
kar je
hetne
drám
kötél
menny
drám
— A
olyan
zenek
osztaly
kir. z
bizony
növend
delut
tartju
az op
vételi
operán
díjmeit
nem t
tekint
duljon
sége
Buda
szinész
tására
„Nyelv
adás o
az es
érkez
fogato
ünnepe
este p
közmu
meltós
Bossány
érdekl
bosig
egy év
H
24-ik
az ad
ember
hiányoz
szepet
havi dí
vezett

gyes volt fol-
lárnyak szak-
engedünk la-
son felül álló
ánatos volna,
ségekről gon-
osa, melyek-
ajteményei és
módon elbe-

et. Mangold
értékes ezüst
ybeli főgym-
naxxon célra
telleren József,
Kuss Gyula,
ács és Lauka
ben veretett
ák a tanügy
urak ez uton
skorok, 1885.
gymn. igazg.

Ferencz
és tb. árva-
t. hó 19-én
cs Zsigmond
s és kedves
húját, hogy e
zdők nem
mások nemes
szeretetében
gyen.

zerb con-
szások f.
ányt adak:
ándor, mér-
gy, elemirés
dan Eremitis
Zsivko, mér-
Péter, mér-
anics Ranko
z, mindkettő
Dimitrievics
György, es-
kovics Milán,
választás el-
kellő igazo-

n. A karló-
selőválasztá-
n mindenütt
n Joannovits
Nika kerezi
ovits Sándor
ebános elle-
a „Zasztava”
nemzetiség
Despinitis 26
mban meg-
zattal Gren-
Több forma-
jelentelt be,
Verseczen
Baics Milos
zi ügyvédet
gyházi kép-
ottak.

: A szerb
iselőnek dr.
(mérsekelt
ll.

ház javára
tal készített
a buziták az
huzásnál je-
neje, Simay
si közönség,
asig megfolt-
ayer V. ker.
a szerzetel-
1 Hb. 352.
szonyok
25-én d. e.
mely mellő
megindított
tökonyozólu
yainak him-
erőnek, egy
felelő ünne-
nagy szám-
retelész és
választmányi
ek, kikkel
on diszített
k himzései
tokban el-
rra figyer-
é 11 órákor
t az ünnep-
egy nagy
a következő
czeg 3 cs.
nyáregyházi
arás, való-
és kir. al-
miszerint a
tya-együtt
hó 20-án
végett ki-
y párna és
huzás után
előszállási
szista kass-
Antónia ur-
égek Maria
ek, József
észtiménye
s fenségeik
haz második
kisorsolás
gytelteknok,
él Béla cs.
és fogana-
gyarország
rintot ada-

kozott. Kelt Budapesten, 1885. augusztus hó
25-dikén. Báró Nyáry Adolf, s. k. — Ez
okmány felolvasása után, mely a nyerdnek
adatik át, Atzél báróné az emelvényhez lépett
és egyik kezét a himzésekre téve, kérte a
szerencsés nyerdöt, egy éltebb tisztos urnót,
hogy őrizze kegyelettel a főhercegnőhöz mun-
káját. A nyerdő, átvéve a himzéseket, meg-
hatottságtól remegő hangon ígérte meg, hogy
„a zirczi templom oltárára fogja azokat le-
tenni, maradjanak ott örök időkre, mint tanu-
bizonyosságai két fejedelmi nő nemes szívének
és egy nemzet kegyeletlen szeretetének.” Al-
talános tetszést idéztek elő a szép szavak és
mindenkinek sietett kezét szorítani az egyszerű
gazdatiszt t. nejjével. — Ezután papi köntös-
ben Böschot János a Klotild-szeretethez
katholikus lelkészre közeledett az árvákhoz és
a szívhez szóló szavakat intezte hozzájuk:
„Gyermekeim! Ti, kik az emberi szenvedések
elől, a falak közt menedéket találtatok, vessé-
tek egy utolsó tekintetet a magas kezek e
munkájára, mely annyi nyomoron segített;
társaitok meg emlékeztetnek a napot, véssétek
szívetekbe védőnköteket kimagasló alakjait és
ama nemeslelkűek neveit, kik fillérekkel a
felebaráti szeretet oltárán áldoztak és kérjétek
a mindenható, hogy áldja meg őket, mert ők
megkönyörültek rajtuk, mert ők áldást hoz-
tak rájuk!” — Könyvezd szemekkel és ősz-
szetelt kezekkel hallgatták végig a gyermekek
a fenekölt szavakat és egy ima szállt fel az
egykor elhagyottak ajkairól a magasba: „Min-
denható Isten áld meg jöltevőnket!”

* A Czserlin-Kornai párba. A
mint a Debr. Ell. biztos forrásból értesül, Czserlin
eredes részére az ismeretes Czserlin-Kornai
párbaiból kifolyólag, a teljes felmentés a nap-
okban érkezett meg a temesvári hadtestpa-
rancsnokságtól. A vizsgálat anyagát nem any-
nyira maga a párba, mely a lehető legzsa-
bályszerűbben folyt le, mint inkább az azt
megelőző események képezték. Ezek szerint
Czserlin eredesnek a hájzája sem görbül meg
s téveseknek bizonyultak ama kombinációk,
melyek a közel jövőbeni nyugdíjaztatását em-
legették.

* Fejedeli ajándékok. Kobiesky
Károly bécsi festő elkészítette a királyné
medaillon-alaku arcképét, mely a czárné fő-
udvarmesternőének, Kocsuev hercegnőnek
volt szánva. Ez arcképet gyémántokba fog-
lalják s beleillesztik egy gyönyörű karpe-
reczbe. A királyné is több ilyen medaillon
rendelt a saját arcképével, nyilván a czár
kisérői számára. A fejedelmi ajándékokat külön
udvari futár vitte legnap Kremsierbe.

* Az orsz. színház-iskolában
az 1885/6-iki tanévre jelentkezők beiratása f.
évi szeptember hó 11., 12. és 13-ik napján,
mindenkor délután 3 óráig 5 óráig, leszen
az iskola helyiségében (Kerepesi ut., nemzeti
színház bérháza III. em. 18 ajtó). A jelen-
kezők főlveteli vizsgálata szeptember 14-én
délután 3 órákor tartatik az iskola szinpa-
di teremben. Közöljük egyuttal a helyt a nagy-
mélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi minis-
ternek a tanári kar javaslata alapján tett azon
intézkedését is, hogy ezentúl a drámai első
osztályt kitűnő sikerrel végző szorgalmas és
tehetséges növendékek, ugyancsak a tanári
kar javaslata, a III. drámai osztályba léte-
hetnek át, úgy azonban, hogy amellyel a II.
drámai osztály elméleti tantárgyait is hallgattai
kötelesek, mi által az azon jelenléteken kedvez-
ményt nyerik az illetők, hogy a négy éves
drámai tanfolyamot hár om év alatt végzethik.
— Az operai osztályokba való főlvetelre csak
olyanok jelentkezhetnek, kik az orsz. m. kir.
zeneakadémia magánének tanfolyamának három
osztályát elvégezték, vagy a III. osztályból a
kir. zeneakadémia vizsgálatot letévén, erről
bizonyítványi felmutatni képesek. Az operai
növendékek főlveteli vizsgálatát szept. 15-én
délután 3 órákor a nemzeti színház szinpa-
di tartjuk. — A drámai tanfolyam 4, illetve 3,
az operai 2 év. A beiratási díj 1 frt, a fől-
vételi díj 5 frt, az évi tandíj: drámanál 30,
operánál 50 frt. Első éves növendékek tan-
díjmentességét s ösztöndíjért szabály szerint
nem folyamadhatnak. — Ki ezenkívül bármely
tekintetben kimerítőbb tudósítást kíván, for-
duljon az intézet titkárhoz, a válasza szük-
séges levélbélyeg melléklésével, ki is kész-
séggel szolgál a kívánt felvilágosítással. —
Budapest, 1885. augusztus 1-én. Az országos
színháziskola igazgatósága.

* A temesvári színház megnyi-
tására Jókai Mór ír prólogot. A prólog címe:
„Nyelvében él a nemzet!” A megnyitő elő-
adás október 3-án lesz és háromszor fogják
az est műsorát ismételni. A társulatot meg-
érkezése után a temesvári polgárság magán
fogatokon fogja bevinni a városba, a mi egész
ünnepies fogadtatást jelent. Az érkezés napján
este pedig ismerkedő estély lesz.

* Előmunkálati engedély. A
közmunka és közlekedési minis-ter ur d. nagy-
méltósága előmunkálati engedélyt adott: dr.
Bossányi Iván, Lowther Ferencz Vilmos és
érdektársainak egy, Nagy-Becskerekőtől Gom-
boisig vezetendő helyi érdekű vasutonalra —
egy évre.

* Hajótörés. Mint Bombayból e hó
24-ikéről sürgönyzik, a Bangalore angol gőzös
az adeni öbölben hajótörést szenvedett. Száz
ember a vízbe fult. További részletek még
hiányoznak.

* A kabini szolgabírójáról f. é.
szeptember hótól kezdve egy díjnak 30 frinyi
havi díjjal alkalmazást talál. Kérvények a ne-
vezett szolgabíróhoz intézendők.

Szépirodalmi csarnok.

Tompa Mihály egy híres költeményé- ről.

— Széptani tanulmány. —

... És dült a harc!... Mindennap egy
újabb csapást hozott a szegény szülőd ma-
gyar hazára...!

Bilincseit akarta lerázni a nemzet és sú-
lyosabbat kovácsolt magának!
Az ágyuk dörgése, kardok csattogása,
száguldó paripák dübörgése túlhangozta fule-
müléink szomorú danait...!

Azután csüggedten hallgattak el remény-
törőten, szárnyszegetlen!
A számtalan nagy csapásra, a mely köl-
tészettünket érte, következett a legsúlyosabb.
... Tyrtaeusunk, ki hazáját lelkes dallamaival
új életre hangolta, elnémult örökre, eltűnt
nyomatlanul a segesvári ütközlet véres tusaiban.
Sokan azt hitték, hogy Petőfivel a magyar
költészetet temették el!

Ki világítja meg az eget, mely Petőfi
elhunytával oly borús, oly felelges?
Ez a fájó kérdés vonult végig az orszá-
gon, a hol elsősorban összevissza találkozott
egy néhány ember, a kit azért nem igen ked-
veltek, mert minden jeles, dicsőretreméltó
tulajdonsága mellett volt egy nagy bogara:
kedvelte a magyar költészetet.

Ily viszonyok voltak akkoron!
És a végelgyengülés korszaka után be-
állott a halál.

Hála Istennek, hogy csak tetszhalál volt!
Világos mellett letették a fegyvert!

A nemzet egy nagy család volt, mely
elvezett fejet gyászolta. És az a nagy család
ott állt a ravatal körül — maga is félholt a
sok virrasztástól!

Nehéz volt ledönteni azt az oszlopot, me-
lyet egy évezred támogatott! De nehezebb
volt felállítani, nehezebb volt ismét új életre
hozni!

Titánok voltak, a kik újáteremtették!

* * *

„Elrejtve szem s világtól áll a kicsinyke
ház” mondja Garay János Vörösmarty szülő-
házáról. Senkire sem illik ez jobban Tompa-
nál. Ott lakott kis házában az egyszerű refor-
mátus lelkész; virágzott elrejtve, titkon, mi-
ként a kis ibolya, mely teljes joggal foglal-
hatna helyet a büszke rózsá mellett, de nem
lévén öntudatában nagy becsének. Virágzik
szerényen — de boldogan is.

Tompa Mihály nem sejtette azt, hogy ama
eszmék, melyek őt áthatatlan óráiban átha-
tották, valaha hazájának közös kincséit ké-
pezendik.

Irigylendő nyáj az, melynek ily pász-
tora van!

De bármennyire elrejtetten is élt Tompa
Mihály, hozzá is elhatolt hazája nagy gyá-
szának híre. — Feljajdult, nem mint sebzett
oroszlán, hanem mint a megejtett őz — fájón,
melibusan; és azután ő is atszenvedte a hall-
gatás fájó korszakát.

Ha találkozott is egynehány, a ki meg-
ragadta a tollat; csupán rideg, közönyös tár-
gyakról írhatott, hazája gyászát meg sem
érinthe: mert azt irgalmatlanul eltörölte a
költők átka, a szabad szellemű Petőfi által
annyira gyűlölt censura.

Tompa Mihály ezen is felülemelkedett.
Szerény, egyszerű állatregé képeben zokogott
vérkönnyeiket hazája ravatalán. A censura
napfényre bocsájtotta, mint ártalmatlan gyer-
mekesét. Tompa feljajdult „A madár fiaimhoz”
című remek költeményében, hazája költőire
utalva, hogy azok oszlássak a hon gyógyít-
hatlan fájalmát.

Százágodon hallgató ajakkal

Meddig fűtök csüggedt madarak?

Nincs talán már elfeledve a dal,

Melyre egykor tanítottalak?

A forradalom után költőink nagy része
külföldre menekült. Jambor Pál (Híador), Sze-
mre, Kerényi Frigyes, idegen vidékekre
mentek; szétszórva az egész világban, keb-
lükben egy égő, gyógyíthatlan sebbel: a haza
vesztés zokogva.

Kerényi Frigyes, Petőfi és Tompa barátja,
a téhségesebb költői nemzedékhez tartozott.
Kevés verset írt, azok sem valami nagyze-
rűek, s így Petőfi és Tompa benne nem any-
nyira a költőt, mint a személyt kedvelték.
Nevezetesebb együttműködés volt a forradalom
előtt (1845) eperjeai tartózkodásuk, mely az
irodalomra nézve is nevezetes: itt volt t. i.
híres költői versenyük, melyben Tompa lett a
győztes nagyszerű „Erdei lak”-ával.

Kerényi kényszerítve körülményei által
vérző szívvel hagyta el hazáját, szeretett any-
ját, ki őt — mint Tompa mondja — halott-
ként gyászolta — és bujdosott az új világban.
Kerényi Frigyes volt oly boldog, Tompa „Egy
kibujdosott barátom után” című episztoláját
magának mondhatni!

* * *

Most pedig a költeményt magát akarom
egy pár szóban ismertetni.

A költő mindenk előtt fájdalmasan je-
dul fel, alig akarva elhinni, hogy az annyira
szeretett barát, a lelkes hazafi képes elhagyni
szülőföldét, melyhez annyi becses kapocs fűzi.

Eltárgyalt a szerető anyát — úgy mond —
a ki csak éried, a ki csak bényd élt.

Lehetővé tette, hogy a hőnszerető anya
élő fiát, mint halottat gyászolja, megfosztva
minden reménytől, hogy még egyszer visz-
szontláthassa. Eltávoztál legszebb korodban,
szivedben a hazaszeretet olthatlan lángjával,
mely örök tűznek előbb, utóbb áldozata léssz!

Egy érzet fog élni kebledben, egy érzet,
mely az összes földi kinoktat magában, össz-
pontosítja, olthatlan szomjuság Sahara száraz
sivatagjain, seb a melyre nincs ir sem ta-
psz s melynek vágyódás neve. Meneküldél
döre földi aggodástól vezérelve, meneküldél
elhagyva minket, kik úgy szeretünk.

Hazától távol idegen berkeken helyon-
gesz, nincs Mentorod, ki boráti jóakarattal
vezérel — idegen, önző emberek közé ju-
tottál, kiket csak érdekeik vezérlelnek...
szegény barátom! Fáradsz, fáradalmaidnak
célja nincs, kóborolsz mint Abasver az örök
zsídó, s nem vár sehol rokon vagy barát,
ki dobogó keblére ölelhetne. S ha előj az
óra, a mely ama végtelen bírodalomba hív,
a hol nincs külsőbég, nem lesz rokon, nem
lesz barát, nem lesz honfi, a ki befogja meg-
tört zsemeid.

Nehéz, nagyon nehéz idegen földbe át-
lőlni azt a fát, a mely hatalmas és erős.

Te már kifejlett tölgy vagy, barátom
vigyázz, hogy kiásvatva meg ne dőljön hatel-
mas koronád.

Azután megható szavakban bucsuzik a
költő barátjától, de ha már odakerültél, adjon
Isten minden jót, hogy nélkülözhes, hogy
elfeledhes bennünket a kik annyira szeretünk
— !

Ha a szigorú kritikus tollát venném is
fel Tompa eme remek alkotásáról, csupán
szépet és jót mondhatnék, de csakélységem
teljes tudatában annak csak aeteticai fejte-
getésébe bocsájtkozom.

A költemény episztola, habár még az
elegia, minden tényezője is meg van benne.
A hangulat fájdalmas, búskomor — meg-
látszik, hogy a költő azt a legnagyobb lelki
felindulás hatása alatt írta. Valót tár élénk,
valót minden ízében, minden atomjában. S
habár teljesen az igazhoz simul és alkalmaz-
kodik, a költői est legkevésbé sem nélkülözi.
Hangulata egészen elűt a „Fiam csak éne-
keljétek” című költeményétől. Látszik, hogy
a rövid időköz alatt, mely e két vers között
fekszik, a költő sokat, igen sokat tapasztalt.

Az elebb felhozott költeményen igaz, hogy
már végig vonul az elnyomatás keserű érzete,
hanem azért mégis itt-ott kicsillámlék bizonyos
könnyed hangulat, mely a költeményt oly ked-
vessé, hogy úgy mondjam dallamossá teszi.

A tételünkbe felvett költemény ellenben
mintegy át van hatva attól a fájdalmas ér-
zettel — humornak, könnyedségnek már semmi
nyoma szinte kír belőle a végtelen keserűség.

Guny ha itt-ott található az oly fájda-
mas, oly baljóslatu, olyan halást tesz az emberre,
mintha egy kerébe törött embert nevetni
kényszerítenének — velőhöz hat. A másik
költőt kihez e sorok intézve voltak, azok
teljesen lesujtották. A véle számlizését meg-
osztó társai sokat beszélnek életéről. Mondják,
hogy magas kort ért el, ez azonban igen
megvitatott kérdés.

Legutolsó költeménye volt a „Honvágy”
című, mely felelet volt Tompa eme remek
episztolájára. Akkoriban igen nagy port vert
fel, mert valóban igen szép hangzatos kis
költemény egyik versszakát, mely a költemény
teljes tartalmát sejteti engedti e helyen kö-
zölhetőknek vélem:

Vissza, vissza hol szeliden

Ringatott anyám

Altató dalát, az édest

Mintha hallanám!

Meghalt Uj-Budán az egyesült államok
egyik telepítvényén a legújabb kutatások nyomán
1854-ben. Sokan azzal valódkják Kerényit, hogy
kislelkéből menekült... Igaz-e, nem-e,
azt eddig még kideríteni kisémet volt képes

Tompa Mihály nemcsak e téren volt nagy.
Virágregéi a világ irodalom remekéit képezik;
népdalai, elbeszélései egyaránt igen kedveltek.

Nagyjainknak emléket az ország külön-
böző részein díszes szobrok, emléktáblák jelzik;
egyik legnagyobb szellemű költőnk Tompa
Mihály még semmi módon sincs megőrkítve a
magyar nemzet hálás napjai iránt. Tompa hatá-
rozottan legjobb költőink közé tartozik, s
szobrot miért nem emel neki nemzete? Ez
oly titok, melynek nyitja — nincs!

Tószögi Andor,

VIII. gymn. oszt. tanuló.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

(Pályázati jelentés.) A „Magyar Háziasz-
szony” szerkesztősége által f. é. május 24-én elbesz-
lésre hirdetett pályázatra beérkezett összesen 142 pálya-
munka, a mi fényes tanule annak, mily széleskörű
elterjedtségnek örvend a közkeveltségű lap. E pálya-
művek közül a pályabírák 41-et ítélték kitüntetésre
méltonnak s ezek közül az első díjat (3 cs. kir. arany)
Sikor Margit: „A szerelemről” című műve nyerte el.
A második díjra két munka ajánlatot a pályabírák
által, mint olyan, mely méltó a jutalomra. Mind a két
műnek ismételt felolvasása után a „Magyar Háziasz-
szony” kiadója arra határozta el magát, hogy a pálya-
díjakat egy további arannyal megtoldja, úgy hogy már
most mind a két munka második díjban részesíthető.
A második díjat nyert munkák: 1. „Sophie.” Szer-
zője Farkas Mihályné sz. Kenessey Gizella. 2. „Kádár
Gazsi.” Szerzője Ujlaki Antal. A pályanyertes művek
közlése a „Magyar Háziaszszony” októberi számában

fog megkezdetni s a lap olvasónói már is feszülten vár-
ják azok megjelenését.

A Ráth Károly által szerkesztett „Kiállítási
Lapok” augusztus 15-iki (41. sz.) megjelent a Deutsch
M. féle műv. intézet díszes kiadásában a következő gazdag
tartalommal: A keletiek kiállítása. I. Románia. — Az
interieurök a kiállításon. (III. cikk.) — A m. kir.
mónesintézeti gazdaságok pavillonja. — Az orsz. bizott-
ság jegyzőkönyvei: a) jul. 20. b) jul. 28. — A munka-
kiállítás alkalmából kitüntetett iparos segédek és tanulók
jegyzéke. — Bejelentések a Kőbányán f. é. szeptember
1-től—8-ig tartandó tenyészertés-kiállításra. — Kiállít-
ási krónika. A kiállítási főjelentés csoport-tudósítói.
A jury-tanács tárgyalásai. Az iparos ifjúsági egyletek
VI. orsz. vándorgyűlése. A munkakiállítás díjazásai.
Butoriparosok értekezlete. Három havi látogatási stb.
statisztika. Hétfaluasi csángó-szoba. Heti kimutatások.
Külföldi kiállítások: Nürnberg. Brunn, Lille. Roma. —
Beküldetett. — Magy. divat. — Illusztrációk. A hétfaluasi
csángó-szoba a házipár-csarnokban Monaszterly és Kuz-
mik czég kiállítása. — Hirdetések.

A Pesti Hirlap, mely ma az országban egyik
legolvasottabb, legkedveltebb s így egyszersmind leg-
elterjedtebb lap, nevezetes újítás előtt áll. Mint ugyanis
a nevezet lap szerkesztősége velünk közli, a Pesti Hir-
lap előzetőinek folytonos nagymérvű szaporodása szük-
séggé tette a lap kinyomatására eddig használt gyors-
sajtó-gépek kicserélését egy óránkint tízezer példányt
kinyomó főlvágó és könyvalakra összehajló körforgó
(rotációs) géppel, melylyel már legközelebb fog a lap
nyomatása megkezdetni. Attól kezdve a Pesti Hirlap
naponkint kivétel nélkül két egész íven (16 oldal) fog
megjelenni, úgy azonban, hogy mind a 16 oldal lap-
szám szerint egymásra következő, összefüggő egészet
— mintegy könyvet — fog képezni, mi lehetővé teszi
a lap beosztását sok tekintetben megnehezítő s az
összefüggés rovására előlön mellékletek mellőzését.
Oly újítás ez, minőt ma egyetlen budapesti lap sem
képes fölmutatni (sőt a bécsi lapok is csak külön nyomott
mellékletekkel jelennek meg) s oly előny a lap olvasó-
ra nézve, melyet — úgy hisszük — mindnyájan mélt-
ányolni is fognak. De egyedül fog állani a Pesti Hirlap
ezentúl is következő specialitásával: országházi karco-
latok Mikszáth Kálmán tollából; zenemellékletek, minden
héten egy vagy több szerzeménnyel; illusztrációk, egyes
közlemények érdekesebbé tételére; mulatózó aprók
közlemények (karcolatok, párizsi apróságok, vegyesek,
adomák), melyek a Pesti Hirlap egy számából sem
hiányoznak; főlzsolítások a közönség köréből és szer-
kesztői üzenetek, mind oly számmal, mint egy más lap-
ban sem. A Pesti Hirlap minden párttól függetlenül
szolgálja a nemzeti politika, szabadelvű haladás és a
magyar demokracia érdekeit; árá bősé és változatos tar-
talma mellett is alig több, mint a negyednyit sem
közli legkisebb néplapoké; azaz egy óra 1 frt 20 kr.;
negyedévre 3 frt 50 kr.; mely a Pesti Hirlap kiadó-
hivatalába (Nádor utca 7 t.) küldendő. Mutatvány-
számokat levelező-lapon kifejezett óhajra a kiadóhivatal
egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Dürer Albert egy ismeretlen festmé-
nyét, melyet a magyar származású festő 1526-ban
festett, közli az eredeti után az „Ország-Világ” legújabb
száma. Az ismertető cikket hozzá Nyáry Sándor írta.
A legújabb (augusztus 22.) szám közli az elhunyt Lipov-
niczky nagyváradi püspök arcképét is, éleletrajzzal
— tollából. A kitűnő képes lap többi közleményei
a következők: „A francia vendégek”, Arányi Miksától;
„De profundis”, költemény Fülöpp Arontól; „Ellák”
szerzőjétől; „Hogy készült a papus”, vig elbeszélés Toth József-
től; „Az árvaimegyi tótok” Dorkacs Gyulától; „A bú-
vós vár”, költemény Incezdí Lászlótól; „Két vén gyer-
mek”, regény Gabányi Árpádtól; „A hét története”,
Szekely Huszartól; „Az első Szent-Istvánnapi körmenet”
Kronikástól. A képek közül megemlíjük a „Szent-
Istvánnapi körmenet” címűt, a csorbai tó Tatra-Füred
képét stb. A gazdag rovatok a következők: Tudomány
és irodalom, színház és művészet, újdonságok a kiállít-
ásról, könyvpiac, vidéki élet, sport, hímen, gyász-
rovat, innen-onnan, rejtvények. Az „Ország-Világ” elő-
fizetési ára: január—decemberre 10 frt, jan.—júniusra
5 frt, július—szeptemberre 2 frt 50 kr, június—decem-
berre 5 frt. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre
28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egyhóra 2 frt
50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyom-
dai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti utca
6-ik szám.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztr.-magy. államvasut tár-
saság. — Szász-magyar, illet. thüringia-
szász-magyar kötelék forgalom.) Folyó
évi szeptember hó 1-én a szász-magy.
kötelék díjszabás II. rész, 2. füzetéhez
a III. pótlék, a 3. füzetéhez a II. pótlék,
továbbá a thüringia szász-magyar kötelék
díjszabás IV. részéhez a VII. pótlék lép
élethe.

Ezen pótlékok külföldbeli összegeket
tartalmaznak, melyek mindig az osztr.-
magyar pénzürték árfolyama állásának
megfelelő bizonyos állomások díjtételei
rövidítésére szolgálnak.

További rendelkezésig az ezen pótlé-
lékokban B. alatt foglalt külföldbeli ösz-
szegek, az alkalmazásra kerülő díjtéte-
lekből leszámítatnak.

A nevezett pótlékok a részes vas-
utaknál kaphatók.

Felolész szerkesztő: Lauka Gusztáv.

Főmunkatárs: Dr. Orsó Máttyás.

A "Torontál" 35-ik számának HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1885. évi augusztus hó 27-én.

HIVATALOS RÉSZ.

A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium 36647. sz. a. következő rendeletet intézett valamennyi város és megye törvényhatóságához valamennyi közigazgatási előadóhoz, gazdasági egylethez, gazdasági és állatorvosi tanintézethez, ménésintézeti igazgatáshoz, állami állatorvoshoz és kincstári erdőhatóságához:

A mezőrendőri ügynek az újabb időben kifejlődött gazdasági, társadalmi és művelődési viszonyokhoz képest alkalmas rendezése halaszthatlan szükség lévén, szándékomban áll minél előbb az országgyűlés elé e tárgyban törvényjavaslatot terjeszteni.

Hogy ezen javaslat a létező szükségleteket kellően kielégítse, hogy a szokásos és jóknak bizonyult eljárások a mezőgazdaság előnyére a törvényben is alapot nyerjenek, hogy végre egyes vidékek helyi viszonyai figyelemre méltassanak, a mellékelt kérdőívek alapján, adatokat kívánok gyűjteni.

Ez okból fölhívom a város törvényhatóságát, hogy a kérdésekre világos választ adjon, s a kérdőív vételétől számított 40 nap alatt azokat ide küldje be.

Fölvívom továbbá a megye törvényhatóságát, hogy a törvényhatóság területén minden városnak, továbbá a járási szolgabíráknak, esetleg olyan községeknek, melyektől fölhasználható választ remél, a kérdőívek egy-egy példányát azon utasítással küldje meg, hogy a kérdésekre világos válaszokat adjanak, ezeket a kérdőív vétele után számított 40 nap eltelte alatt a megye törvényhatóságához küldjék be, honnét ezek a megye törvényhatósága válaszával és a törvényhatóság területén érvényes bíró valamennyi e tárgyra s a mezőrendőri viszonyokra vonatkozó szabályrendelet melléklésével mielőbb fölterjesztendők lesznek.

E kérdőíveket valamennyi törvényhatóságnak megküldöttem. Együttal azon-

ban fölkérem a közigazgatási előadó urakat is, hogy saját nézeteiket is a közlött kérdésekre, a vételtől számítva 40 nap alatt adandó válaszokban, velem közölni sziveskedjenek.

Figyelmeztetem a közigazgatási előadó urakat, hogy ha netalán a kérdések megválaszolásába bele nem foglalható indítványaik lennének, ezeket külön előadni sziveskedjenek.

Ez okból fölkérem (a czímet), hogy saját tapasztalatai alapján a kérdőívekre válaszolni, s esetleg nézeteit ezen ügyre nézve bővebben is kifejteni; választ azonban legkésőbb 40 nap elteltével velem közölni sziveskedjék.

Fölvívom végre a város törvényhatóságát arra is, hogy a törvényhatóság területén lakó oly szakértők névsorát, kiknek ezen ügyben véleménye meghallgatandó lenne, velem mielőbb közölje.

Budapest, 1885. évi július hó 20-án.

A minister helyett:

Mattekovits.

Kérdő-ív.

..... megye.
..... város.
..... járás.
..... község.

I. A mezőgazdasági birtokok elhatárolása.

Egyes birtokosok földtulajdona a szomszédokétól miként szokott elválasztani?

2. Vannak-e az elhatárolást szabályozó intézkedések vagy statutumok?

3. A szokásos eljárás, vagy a talán létező statutumok czélszerűek-e?

Ha nem lennének czélszerűek, miért nem felelnek meg?

4. Ha a város vagy község területén, a birtokok kellő elhatárolására sem intézkedések, sem statutumok — melyek ezt szabályozzák, nem lennének, milyenek életbeléptetését látnák szükségességeknek?

5. Az egyes birtokok határainak esetleg szükségessé vált és a helyszínén azonnal eszközözendő kiigazítása céljából tartatnak-e a községben ugynevezett határjárások?

Ha tartatnak, ezek miként eszközöltetnek?

6. A határjárások czélszerűeknek tartatnak-e?

7. Ha a községben határjárások nem lennének, czélszerűeknek vélnék-e ezek megtartását?

8. Hogyan lehetne a határjárásokat a községben életbeléptetni?

A határjárásokat mely időközökben és az év mely szakában vélik megtartandóknak?

9. A határjárások kiknek közreműködésével történjenek?

II. A mezőgazdasági területek felhasználása.

1. A község vagy város határában az egyes birtokos használhatja-e tulajdonát szabadon, vagy a földbirtok egyes részleteinek használata bizonyos korlátozásokhoz van-e kötve?

2. Melyek ezen korlátozások; léteznek-e ezeket illető rendszabályok?

Ha léteznek, ezek megfelelőek-e?

Ha a létező rendszabályok meg nem felelnek, mi ennek az oka?

Ha rendszabályok nem lennének és a birtok használata minden tekintetben korlátlanul szabad, czélszerű-e ezen állapot és nem-e lenne jobb bizonyos birtokrészek használatát föltételekhez kötni, pl.: Takarmányosok hagyását, zöld ugar hagyását, stb. kötelezővé tenni?

3. Ha viszont a birtok használata a város vagy község határában bizonyos korlátokhoz van kötve, melyek azok?

4. Vannak-e közös legelők és ezek miként használtatnak és pedig:

A természetesek, például a gyep vagy erdei legelők, az ugarok, kaszálókon való legelő, továbbá a tarlók legeltetés által miként hasznosítottak?

Megfelel-e az eddigi eljárás és ha

elhelyezésről kiállított szabályszerű ensternyent átszolgáltattani.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárca község előljárárságnál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. június hó 10-én tartott ülésében.

4165. sz. 1885. (387—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Deutsch Ignacz vhajtatonak, Rajko Todor, r.-szárcai lakos vhajtást szenvedő elleni

napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárca község előljárárságnál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi jun. 10-én tartott ülésében.

5065. sz. 1885. (394—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a ném.-szárcai községi árwapénztár vhajtatonak, Bugaru Illiané, Zsivoin Mártha, Zsivoin Alexa és Zsivoin, férj. Ruselju Ivanna vhajtást szenvedők elleni 300 frt löke, ennek 1876. évi jan. hó 1-től járó 6% kamatai, 20 frt 50 kr. per, 12 frt vhajtási és 12 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedőnek a n.-becskereki kir. tszék területén fekvő, a

Kelt a n.-becskereki kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi július hó 8-án tartott ülésében.

5527. sz. 1885. (397—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a szegedi kir. tszék mint csódbíróságnak 1885. évi jul. 9-én 12.970. sz. a. kelt végzése folytán vagyonbukott Golyosi Gusztav tulajdonához tartozó, tör.-becsei 1012. sz. tljkönyvben (1069-1070.) r. sz. a. foglalt tkvileg 2 hold területű szőlő 740 frt kikiáltási árban vhajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi október hó 20. napjának, d. e. 10 órája, T.-Becse község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és

Kirchner, jegyző.

1955. sz. hig. 1885.

Árverési hirdetmény.

Czrepája község alólírott előljárási részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező italméresi jog f. évi szeptember hó 26-án, d. e. 9 órakor árverés útján a legtöbbet ígérőnek három egymás után következő évre Czrepája község-házánál bérbe fog adatni.

A bérlet kezdetét veszi f. évi október hó 1-ső napján.

Kikiáltási ár 1100 frt.

Árverelni szándékozók felhivatnak, hogy fenti napon vagy személyesen vagy megbízottjaik által megjelenjenek, vagy pedig zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt benyujtsák. Utóajánlatok nem fogadtnak el.

A bérlő köteles az árverés befejezése után a lefizetett bánatpénzt az egyévi bér-

Wagner, bírő.

(391—3.1)

meg nem felel, milyen változtatás lenne
célszerűsége?

5. A szántók művelésénél van-e
közös nyomás, vagy vetésforgó és ezt
kik állapítják meg és pedig:

a) A község, a képviselő-testület, az
előjáróság, esetleg tanács, a községi
bíró vagy polgármester, vagy pedig ezt
illetőleg csak a községbeli földbirtoko-
sok határozzák-e?

b) Ha a birtokosság határoz, ez
személyenkint,
a fizetett adó alapján, vagy pedig
terület szerint (holdak száma) lőrténik-e?

c) Ha a birtokosság személyenkint
határoz, ehhez milyen szám szükséges:
egyszerű többség,
kétharmada az érdekelteknek?

III. A birtokrészek telki szol- galmi.

1. Vannak-e és mily telki szolgál-
mak, melyek a földbirtokokat terhelik?

2. A szolgalmak terhelők-e és mi-
ként lehetne az elérendő cél kockáz-
tatása nélkül a birtokosságon könnyíteni?

3. Vannak-e hátrányos szolgalmak
és miként lennének az okozott hátrányok
orvoslandók?

4. Vannak-e a város vagy község
határában hajtó-utak és gyalog-ösvények,
ezek miként és mi okokból szoktak en-
gedélyeztetni?

5. Mily esetekben káros a hajtó-utak
és ösvények engedélyezése?

6. Ha a hajtó-utak és ösvények
károsoknak bizonyulnak be, szoktak-e
ezek tiltani és miként?

Megfelel-e az eddigi eljárás, ha meg
nem felel, mily eljárást látna életbelép-
tetendőnek?

7. Vannak-e szabályzatok, melyek
faültetvények, sövények gyepesítéseknek
bizonyos helyeken létesítését kötelezővé
teszik, ha vannak, ezek megfelelnek-e?

Ha nem lennének, czélszerűnek vél-
né-e, hogy ilyenek létesítenek és hol?

8. A közös valamint magán-kutak
használatára nézve mi a szokás, esetleg
vannak-e ezt illető szabályzatok?

IV. A Növénytermelés és fate- nyésztés érdekeinek megvédése.

1. Gazdasági területeken a keresz-
tüljárás akár gyalog akár lóháton vagy
kocsin miként tiltatik, mikor és mily
módon szabad; vannak-e erre vonatkozó
intézkedések, vagy csak szokások állanak
fenn és ezek megfelelnek-e?

Ha intézkedések nem lennének, czél-
szerűnek vélné-e ilyenek életbeléptetését,
és milyenek javaslatai ezek életbeléptetését
illetőleg?

2. Az elszántásnál követendő eljárás

iránt vannak-e irányadó szabályok vagy
szokások, ha vannak, melyek ezek, czél-
szerűek-e? Ha nincsenek, szükségesnek
tartja-e ilyenek alkotását? Ha igen,
melyek e tekintetben való javaslatai?

3. Mivelési növényekben ember és
háziállatok által mily kártételek tehetők?

Léteznek-e ott intézkedések ily kár-
tételek eseteire,
ha igen;
Milyenek azok s megfelelők-e?

Ha intézkedések vagy szabályok
nincsenek, vagy a létezők meg nem
felelnek, szükségesnek tart-e ilyeneket
és melyek lennének azok?

4. Idegen árok-partok kaszállása vagy
sarlózása ellen léteznek-e intézkedések
és milyenek, ha léteznek, helyeseknek
tartja-e azokat?

Ha nincsenek, kívánatos-e, hogy le-
gyenek és minők volnának az e részben
szükséges intézkedések?

5. Háziállatokkal való bitangolás le-
gelőkön, kaszálláson, vetésekben miként
szokott megszüntetett?

Kielégítő-e az e részben az eddig
fennállott rendszabályok?

Ha nem kielégítő, mily irányban
lennének ezek megváltoztatandók vagy
esetleg pótolandók?

Hasznos ültetvények, különösen gyü-
mölcs- és eperfák megvédésére, állanak-e
fenn és mily intézkedések?

Ha vannak, melyek azok és mik az
esetleges hiányok?

Ha nincsenek, milyenek lennének
életbeléptetendők?

7. A szőlők megvédésére és a szőlő-
termelés előmozdítására nézve milyen
intézkedések állanak fenn?

A mennyiben azok nem bizonyultak
megfelelőknek, mily irányban volnának
pótlándók, vagy mily új intézkedéseket
tartana szükségeseknek?

8. Szőlők vagy közös nyomásban
való gazdálkodásnál a termés letakarása,
leszedése vagy törésénél milyen intéz-
kedések állanak fenn?

9. Kielégítő-e az ezen irányban
levő intézkedések?

Ha nem, melyek a tapasztalt hátrá-
nyok, miként vélné azokat orvoslandók-
nak és miféle szabályok lennének esetleg
alkotandók?

10. A kalász-szedés és böngészés
tilalmazva, van-e?

Ha tilalmazva van ez, mily mérvben
történik és helyesnek tartja-e a tilalmat?

Ha a böngészés és kalász-szedés nincs
tilalmazva, szükségesnek tartja-e a tilal-
mazást és ezt illetőleg mily intézkedések
tétessenek?

V. Káros állatok és ártalmas gyomok mikénti irtása.

1. Van-e gondoskodva arról, hogy
a gazdasági növényekben kárt okozó
állatok (madarak, egerek, hernyók, ro-
varok, stb.) pusztítsanak s ellenük a
növények megvédessenek?

Vannak-e a káros gyomok irtására
vonatkozó szabályok, ha vannak, czél-
szerűek-e ezek vagy nem?

Ha nem czélszerűek, mik a hiányai
és mily intézkedések teendők ezek or-
voslására?

Ha egyáltalán nem lennének intéz-
kedések vagy az eljárást szabályozó
szokások ugy e tekintetben minő hatá-
rozmányok volnának czélravezető?

3. A teendő intézkedések közt vol-
nának-e olyanok, a melyek a község
által alkotandó szabályzat útján rende-
zendők?

S viszont melyek tartandók fenn, a
törvény útján való szabályozásra?

VI. Az állattenyésztés emelését célszó intézkedések.

1. Léteznek-e ott olyan intézkedések,
melyek az állattenyésztés fejlesztését és
előmozdítását célozzák?

Ha vannak: melyek azok, czél-
szerűek-e?

Ha a létező intézkedések nem talál-
tattak czélszerűeknek, mik a hiányai és
ezek miként pótlándók?

Ha nincsenek, kívánatosnak tartják-e,
hogy e részben intézkedések tétessenek
és pedig mily irányban és melyek vol-
nának a legszükségesebb és gyorsan
életbeléptetendő határozmányok?

2. Az állattenyésztés érdekében teendő
intézkedések közül, melyek lennének a
törvény keretébe fölveendők?

Mely továbbiak lennének az ezen
ügyeket intéző kormánytestület által ren-
deleti uton foganatosítandók?

Az intézkedések végrehajtására köz-
tisztviselők mennyiben működjenek közre?
És mikor lenne szükséges a járásbíró
beavatkozása?

A állattenyésztés érdekében miként
teljesítése képezheti a községi előjáróság
feladatát?

Jegyzőkönyv.

Felvetett a nagy-kikindai gymnasiumi
bizottságnak 1885. évi augusztus hó
21-én, N.-Beckerek városában tartott
ülésén.

Jelen voltak: Tallán Béla megyei
alispán elnöklete alatt Papp Simon, Hadlly
Döme bizottsági tagok, Domokos Jenő
gymnasiumi igazgató és Rigó István h.

et
k,
-
L
et

banatpénz és 50 kr. bélyeget tartozik letenni.
Szabályszerűen kiállított írásbeli aján-
latok az árlejtést megelőző nap, d. e. 12
órájáig fogadtatnak csak el.
Az árlejtés községenként fog megtar-
tatni és pedig a fennebb mondott megkö-
zelítő összeg szerint.
Tudattatik végre a vállalkozni kívánók-
kal, hogy a köbméterenkint átadott kavics
mennyiségért járó és érdelembe hozott összeg
erejéig hetenkint, és pedig minden vasárnap
készpénz előleg fog a szolgabírói hivatalnál
rendesen bélyegezett nyugtára kiadatni.
Az általános feltételek e hivatalnál meg-
tekinthetők.
Pancsován, 1885. évi aug. 11-én.
Radosavlyevic,
szolgabíró.

VIDATS-ÉKÉK

Vidats-féle egyéb gépek és azok pótrészei
ezentul az eredeti Vidats-féle minták (modell) szerint csakis az alább irt gyárban kaphatók, mely az összes
mintákat a Vidats-féle csödtömegtől megszerezve, azokat is gyártja.

(367-42)

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár-részvénytársaság
gazdasági osztálya.

Központi iroda: Budapest, váczi-körut 57. szám.

megyei aljegyző, mint jeg-
Elnöklő alispán a
vözölvén, — az ülést
lent ki. — Ezután a
vételtek tárgyalás alá
A n.-kikindai gym-
beterjeszti a gymnasi-
kölségelirányzatát, mi-
igazgató fizetése, lakó-
pótléka 1700 frt. 2. S-
lakbéré a 1400 frt és
pótléka 11300 frt. 3. A
800 frt. 4. A tornatanár
5. Az iskola szolgálta
Az igazgató iroda és
ségek 50 frt. 8. A
lésére 300 frt. 8. A
egésztésére 300 frt.
folyóiratok beszerzése
és világitásra 350 frt.
látható költségekre 30
15810 frtot tenne ki.
Határozat. Tekinte-
ményre, hogy a gym-
kamat jövedelme csak
tesz ki, tandij címér-
bevétele remélhető a be-
vetés 4, 7. és 8. tételre
a 6. tétel alatt irodai
költségek fedezésére
50 frtra, a 10. tételre
felvett 350 frt, 300
alatt előre nem látható
irányzott 300 frt, 200
s így az 1885/6. évi kö-
friban állapítottik meg
kamat jövedelem és tar-
fedezetlenül maradt 65
befolyó tandijból s a g-
hasznóbér jövedelméből
Miről alispánunk
igazgatója tudomásvéte-
járás czéljából értesítte
Olvastatott a szege-
főigazgatóságának f. ev
390. szám alatt kelt at-
Bohner Jákó nagy-kikin-
ideig. tanár, a nagymé-
és közoktatási ministerium
szám alatt kelt kegyes re-
legesen megerősítettét.
Határozat. Tudomásv-
Olvastatott a n.-kik-
gaborjának Spolarics Is-
lakos czukrásszal a 215
ház bérbeadása tárgyába
zódése, melyszerint az
szám alatt fekvő ház 1
összeg fizetése mellett
czukrásszal egy évi id

elhelyezésről kiállit-
vényt átszolgáltatni
Vevő tartozik
részletben lefizetni.
árverés jogerőre e
15 nap alatt, a
minden egyes vétel-
rés napjától járó
n.-beckereki kir.
nál lefizetni.
A bánatpénz a
mittatik.
A többi árverés
órákban a tkvi hiv-
község előjáráságn-
Kelt a n.-beck-
oszt. 1885. június h

4165. sz. 1885.
Árverési hird-
A n.-beckereki
tóság részéről ezenn
Deutsch Ignacz vhr-
r.-szárcsai lakos

megyei aljegyző, mint jegyzőkönyv vezető.
Elnöklő alispán a megjelenteket üdvözlővén, — az ülést megnyitottnak jelenti ki. — Ezután a következő ügyek vétettek tárgyalás alá:

A n.-kikindai gymnasium igazgatója beterjeszti a gymnasium 1885/6. évi költségelirányzatát, melyszerint 1. Az igazgató fizetése, lakbéré és öltödéves pótléka 1700 frt. 2. 8 tanár fizetése és lakbéré a 1400 frt és Évódi öltödéves pótléka 11300 frt. 3. A rajztanár fizetése 800 frt. 4. A tornatanár fizetése 200 frt. 5. Az iskola szolgálta fizetése 360 frt. 6. Az igazgató iroda és egyéb folyó költségekre 50 frt. 8. A muzeum felszerelésére 300 frt. 9. A tanári könyvtár kiegészítésére 300 frt. 10. A tudományos folyóiratok beszerzése 100 frt. 11. Fűtés és világításra 350 frt. 12. Előre nem látható költségekre 300 frt, összesen 15810 frtot tenne ki.

Határozat. Tekintettel azon körülményre, hogy a gymnasium tőkájének kamat jövedelme csak 12.745 frt 56 krt tesz ki, tandíj czimén pedig 2000 frt bevételre remélhető a bemutatott költségvetés 4, 7. és 8. tétele egészben töröltetik a 6. tétel alatt irodai és egyéb folyó költségek fedezésére felvett 100 frt, 50 frtra, a 10. tétel alatt világításra felvett 350 frt, 300 frtra, a 11. tétel alatt előre nem látható költségekre előirányzott 300 frt, 200 frtra redukáltatik, s így az 1885/6. évi költségvetés 14810 frtban állapítatik meg akként, hogy a kamat jövedelem és tandíjak után még fedezetlenül maradt 65 frt a netán még befolyó tandíjból s a gymnasium kerje hasznosbér jövedelméből lesz fedezendő.

Miről alispánunk s a gymnasiumi igazgatója tudomásvétel és további eljárás czéljából értesítetnek.
Olvastatott a szegedi tankerület kir. főigazgatójának f. évi márczius 30-án 390. szám alatt kelt átirata, melyszerint Bohner Jákó nagy-kikindai közs. gymn. ideig. tanár, a nagymélt. m. kir. vallás és közoktatási ministerium által 45240/84. szám alatt kelt kegyes rendeletével véglegesen megerősített.

Határozat. Tudomásul vétetett.
Olvastatott a n.-kikindai járás szolgabirójának Spolarics István n.-kikindai lakos czukrásszal a 2152. sz. alatt fekvő ház bérbeadása tárgyában költött bérszerződése, melyszerint az érintett népszám alatt fekvő ház 100 frt évi bérszösszeg fizetése mellett Spolarics István czukrásszal egy évi időtartamra bérbe

adta, egyedüleg az 1. negyedévre járó 25 frt bemutatja.

Határozat. Tekintve, hogy Spolarics István 6 főépület melletti czukrásszal bérbeadása és magát szerződésileg kötelezte s tekintve, hogy az általa hasznosbér czimén felajánlott 100 frt, a helyviszonyokhoz képest nem épen kevés, a szerződés jóváhagyatik, s ily értelmű záradékkal elláttni rendeltetik.

Miről alispánunk s a nagy-kikindai gymnasium igazgatója tudomás vétel számvevőség előjegyzés és nyilvántartás, ugy a megyei főpénztár jóváhagyott szerződés kiadásával, annak megőrzése végett értesítetnek.
Olvastatott a n.-kikindai járás szolgabirójának a gymnasium tulajdonát képező kert bérbe adása tárgyában f. évi február hó 12-én felvett s ide beterjesztett árverési jegyzőkönyve, melyszerint az érintett kert Fellete Mártonra évi 25 frt fizetése mellett leültetett.

Határozat. A fenti keleti árverési jegyzőkönyvvel megtartott árverés feloldatik, s a nagy-kikindai járás szolgabirója utasítatik, hogy a gymnasiumi igazgató közbenjöttével az árverést a helyszínén legkésőbb folyó évi szeptember 15-ig tartsa meg, s eljárásról tegyen jelentést; — mert figyelemmel azon körülményre, hogy az érintett kert a község közepén fekszik, s oly kiterjedést, hogy belőle okszerűen művelve szép jövedelem remélhető; melylyel az árverés eredménye semmi arányban sem állván az feloldandó s újabb árverés megtartása volt elrendelendő.

Miről alispánunk és a gymnasiumi igazgatója tudomás vétel, a n.-kikindai járás szolgabirója pedig megfelelő eljárás czéljából értesítetnek.

Olvastatott Domokos Jenő gymnasiumi igazgatójának e folyó évi ápril hó 28-án 16. sz. a. kelt jelentése, melylyel Ujházi László ideiglenes rendes tanárnak véglegesítése iránti kérvénye, a nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatási ministeriumhoz leendő felterjesztés végett pártolólág beterjesztette.

Határozat. Tekintettel azon körülményre, hogy Ujházi László három évi próbaidejét kitöltötte, anélkül, hogy ellenében bármilyen panaszok is érkeztek volna, tekintve továbbá, hogy sem erkölcsi, sem politikai magaviselete kifogás alá nem esik, véglegesítésre ajánlatik s az ide vonatkozó iratok Fejér Ipoly főigazgató ur utján a nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatási ministeriumhoz

felterjesztetni határozatnak. — Miről alispánunk és a gymnasium igazgatója tudomásvétel végett értesítetnek.

Domokos Jenő nagy-kikindai gymnasiumi igazgató beterjeszti az 1884/5. évi tandíj és felvételi díjak második részét.

Határozat. Tudomásul szolgál, a számvevőség észrevételei alapján Eremits pénztárnoknak a felmentvény megadatik s tekintve, hogy a gymnasium pénztárát 5 éven keresztül helyesen s kifogástalanul vezette, részére bizalom szavaztatik s a számadások további vezetésére felkératik, egyben Domokos Jenő gymnasiumi igazgató részére az 5 frt többlet kiutalványoztatik s a könyvecské a megyei pénztárba elhelyeztetni rendeltetnek. — Erről Torontálmegye alispánja, Domokos Jenő és Eremits tudomásvétel, a számvevőség és megyei főpénztárnok megfelelő eljárás czéljából értesítetnek.

A nagy-kikindai gymnasium igazgatója beterjeszti az 1884/5-iki tanév számadásait a nyugtákkal, s egyben bemutatja az ezen tanévről szülő igazgatói jelentését.

Határozat. Domokos Jenő nagy-kikindai gymnasiumi igazgató az 1884/5. évi jelentése ugy az ez évi számadások, és pedig ez utóbbi a számvevőség jóváhagyása alapján helyeslő tudomásul vétetik, a takarékpénztárban elhelyezett 114 frt 86 kr. nyilvántartásba helyezése mellett a bizottság nevezett igazgató ur részére a felmentvényt megadja, s az iratokat megőrzés végett a gymnasiumi bizottság irataihoz levéltárba elhelyeztetni rendeli. — Erről a megyei alispán és a gymnasium igazgatója, ugy a számvevőség tudomásvétel végett értesítetnek.

Olvastatott Schönleitner Károly nagy-kikindai gymnasiumi rajztanár kérvénye, melyben az 1883/4. és 1884/5-ik tanévben eszközölt tornatanításért két-két száz forintot kér megszavaztatni.

Határozat. Tekintettel azon körülményre, hogy a tornatanár évi 200 frt fizetése az 1885/6. évi költségvetésből is alaphiányában töröltetett, a gymnasiumi bizottság Schönleitner Károly kérelmének ez uttal sem adhat helyt, azonban azt elvileg megszavazza s amennyiben az alap annyira szaporodik, hogy akadály a kamatokból leendő fedezésre fenn nem forog, folyóvá fogja tenni. — Miről a megyei alispán és a gymnasium igazgatója tudomásvétel és pedig az utóbbi Schönleitner Károlylyal leendő közlés végett értesítetnek.

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Vevő tartozik a vételárat két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik.
A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárca község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. június hó 10-én tartott ülésében.

4165. sz. 1885. (387—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Deutsch Ignaczhajtatónak, Rajko Todor, r.-szárcai lakos vhajtást szenvedő elleni

napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárca község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi jun. 10-én tartott ülésében.

5065. sz. 1885. (394—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a n.-szárcai községi árverés utján vhajtásnak, Bugaru Illiané, Zsvoin Mártha, Zsvoin Alexa és Zsvoin, férj. Ruseliu Ivanna vhajtást szenvedők elleni 300 frt tőke, ennek 1876. évi jan. hó 1-től járó 6% kamatai, 20 frt 50 kr. per, 12 frt vhajtási és 12 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedőnek a n.-becskereki kir. törvényszék területén fekvő, a

közseg előljáróságánál megtekinthetők.
Kelt a n.-becskereki kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi július hó 8-án tartott ülésében.

5527. sz. 1885. (397—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a szegedi kir. tszék mint csődbíróságnak 1885. évi jul. 9-én 12.970. sz. a. kelt végzése folytán vagyonbukott Golyosi Gusztav tulajdonához tartozó, tör.-becsei 1012. sz. tjkönyvben (1069-1070.) r. sz. a. foglalt tkvilég 2 hold területű szőlő 740 frt kiküldési árban vhajtási árverés utján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi október hó 20. napjának, d. e. 10 órája, T.-Becse község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron elul is eladatni fognak.

Kiküldési ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és

Kirchner, jegyző. Wagner, bír.

1955. sz. kig. 1885. (391—3.1)

Árverési hirdetmény.

Czrepája község alólírott előljárói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező italmérsi jog f. évi szeptember hó 28-án, d. e. 9 órákor árverés utján a legtöbbet ígérőnek három egymás után következő évre Czrepája község-házánál bérbe fog adatni.

A bérlet kezdetét veszi f. évi október hó 1-ső napján.

Kiküldési ár 1100 frt.

Árverelni szándékozók felhivatnak, hogy fenti napon vagy személyesen vagy megbízottjaik által megjelenjenek, vagy pedig zárt ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt benyújtsák. Utóajánlatok nem fogadotnak el.

A bérlet köteles az árverés befejezése után a lefizelt bánatpénzt az egyévi bér-

A torontálmegyei községi és körjegyzők nyugdíjintézetének alapszabályai az 1885. évi egyleti közgyűlésen elfogadott módosítások szerint.

B. Nyugdíj kiszabása.

(Folytatás.)

22. §. A fentebbi szakaszban megállapított nyugdíjazási szabálytól csak az esetben történhetik eltérés, ha a nyugdíj szükséglet az évi jövedelem által nem fedeztethető, a hiányos összeg a nyugdíjat élvezők illetkeiből aránylag leutendő lesz.

23. §. A nyugdíjazás mindenkor a nyugdíjképeség beállását követő 3 hónap multán veendi kezdetét.

24. §. A nyugdíjazás és segélyezés iránti kérvények az igazgató választmányra czimezve, a jegyzői egylet elnökségénél nyújtandók be, mely azokat a 10. §. szerinti törzskönyv kivonatával felszerelni és véleményes jelentése kíséretében a beérkezéstől számítandó 14 nap alatt a nyugdíjintézeti igazgató választmány elnökének bemutatni köteles.

25. §. Az eddig megszavazott és folyóvá tett nyugdíjak és segélyek 1886. évi január hó 1-től jelen szabályrendelet rendelkezései alá esnek.

V. A nyugdíjintézet feloszlása.

26. §. Ha az idő folyamán bármely előre nem látott körülmény miatt a nyugdíjintézet további fennállásának lehetősége vagy szüksége elenyészne, a nyugdíjintézet működése beszüntetnek, az intézeti pénztárban kezelt alaptőke a nyugdíjintézet megszűnési idejétől fogva a torontálmegyei községi és körjegyzők gyermekei ösztöndíjalapjává lesz, kivéve az állami nyugdíjintézet létesülése esetét, ahol ez irányban ugys törvényhozási intézkedés várható.

27. §. A nyugdíjintézet feloszlásával létesült ösztöndíj alap a III. fejezet intézkedései szerint lesz kezelendő s a községi és körjegyzők legszegényebb és legjobb előmeneteli tanuló gyermekei között vallás- és nemzetiségi különbség nélkül fognak az alaptőke kamatai az igazgató választmány által esetről-esetre meghatározandó mérvben kiosztatni, mely kiosztásnál azonban az intézethez befizetést teljesítő szülők gyermekei s illetőleg leszármazottai minden mások előtt elsőbbséggel bírnak.

28. §. Jelen szabályrendelet Nagy-Becskerek rendezett tanácsu városra ki nem terjed.

Jelen alapszabályok felolvasattak, behatóan tárgyalattak és a IV. sz. határozattal egész terjedelmökben elfogadattak Torontálmegyei községi és körjegyzők egyletének Pancsova törv. városában 1885. évi május hó 19-én tartott rendes tavaszi közgyűlésében. (Vége.)

Jegyzőkönyv.

Felvételet Pancsován, 1885. évi május hó 19-én a torontálmegyei községi és körjegyzők egyletének, rendes tavaszi közgyűlésében.

Jelen voltak: Schiller Lipót elnök, Pulits István és Stassik János alelnökök, Suci János fő- és Arczfalvy Gyula jegyző, Horváth Károly pénztárnok, Szabadkay Ignác, Markovits Döme, Stojkovits Vlad, Marincsi Imre, Czapan István, Mező István, Vulkán Samu, Schwanfelder Gusztáv, Miok János, Petrovits Benő, Ambroz János, Meng József, Végh Károly, Popovits Dávid, Roskulesz Lázár, Csernay János, Nack Lajos, Haderspeck János, Maksa Lázár, Dankulov Athanaz, Wetzel Albert, Ruppenthal Ádám, Bolyanác Matyás, Várady Gyula és Himelstein Károly egyleti rendes tagok, végre Beran József Oszkár a „Beamten-Zeitung“ szerkesztője egyleti tiszteletbeli tag.

Schiller Lipót egyleti elnök a számosan megjelent egyleti tagokat szívesen üdvözölve s különösen a távolabbi vidékekről jelentékeny anyagi áldozatok árán közügyünk iránt buzgólkodást tanúsító tagtársakat hangsúlyozván a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja; elnöki megnyitó beszédében történelmi vázlatokban tünteti a községi és körjegyzők egyesülésének főbb mozzanatait és az azokat siker koronázta következményeit, ezután pedig áttérve a torontálmegyei községi és körjegyzők egyletének szellemi életére: a közgyűlés tudomására hozza, hogy a mult évi december havában tartott közgyűlés összes határozatai végrehajtva lettek; fájdalmasan emlékszik meg Mirsa Lázár ovscai jegyző, egyletünk ügybuzgó tagja és a választmány tevékeny tagjának ezen évi január, — további Milutinovits Sándor arvaszéki ülnök egyleti tiszteletbeli tagjának f. évi május havában történt gyászos kimultáról, kiknek emlékeit jegyzőkönyvileg megörökíteni indítványozza. Ezek után pedig terjedelmes jelentést tesz az egylet beléletéről s bár e helyütt constatálni kénytelen, hogy az egyleti tagsági díjak befizetése körül a mult évihez képest hanyatlás

mutatkozik, mindazonáltal az egylet tagjainak folyton szaporodó száma nemcsak, — hanem az egyleti működésben élénk közreműködés és a gyűlésekben higgadt és tárgyilagos magatartás élénken bizonyítja, hogy az egyletnek a kor színvonalára való emelkedési törekvése következetes irányt vett. — Végre szám szerinti kimutatást terjeszt a közgyűlés elé a torontálmegyei községi és körjegyzők nyugdíjalapjáról és az annak terhére folyóvá tett nyugdíjösszegekről; s befejezésül mindazon intézkedéseit, melyeket az egylet érdekében elnöki uton tenni szükségesnek tartott jóváhagyólag tudomásul venni kéri.

Az élénk érdeklődés és feszültség mellett hallgatott elnöki jelentés egész terjedelmében a választmány javaslata folytán örvendetes és illetve helyesítő tudomásul vétetett. A közgyűlés felkéri az elnököt, hogy az egylet érdekeit és fejlődését, úgy mint eddig, ezentúl is fejleszteni sziveskedjék, s felhatalmazza, miszerint a felszaporodotti tagsági díjhátralékok behajtása iránt elnöki uton intézkedjék.

Mirsa Lázár egyleti és választmányi tag — nemkülönben Milutinovits Sándor tiszteletbeli tag gyászos kimulta feletti fájdalmanak, pedig jegyzőkönyvi kifejezést ad.

Végre Mirsa Lázár elhalt választmányi tag helyébe egyhangulag megválasztja Schwanfelder Gusztáv glogoni jegyzőt.

Előterjesztettek Horváth Károly egyleti pénztárnok által bemutatott s a választmány által megvizsgált egyleti számadások a lejárt 1884. évre és felolvasatott a választmánynak erre vonatkozó javaslata.

Miután az 1884. évi egyleti zár számadásokat a választmány az egyleti alapszabályok 14. §-ának b) pontja értelmében tételről tételre megvizsgálta, azokat valamint bevételei ugy kiadásai tekintetében helyeseknek, kifogástalanoknak és a közgyűlésileg megállapított költségvetésnek megfelelőeknek találta: ugy azok egész terjedelmökben elfogadattak s Horváth Károly egyleti pénztárnoknak a felelőség alóli felmentésnek 1884. évre való megadása mellett ezen tisztség körül éveken át tanusított pontosságára, szorgalma- és buzgósága elismerésül jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik meg.

(Folytatása következik.)

ban... Szabályszer... latok az árlejté... órájáig fogadta... Az árlejté... tati és pedig... zelő összeg sze... Tudattatik v... kal, hogy a köbm... mennyiségért járó... erejéig hetenkint, c... készpénz előleg fog... rendesen bélyegezett... Az általános felté... tekinthetők.
Pancsován, 1885.

Nyomat

DATS-EKÉK

idats-féle egyéb gépek és azok pótrészei

idats-féle minták (modell) szerint csakis az alább irt gyárban kaphatók, mely az összes... esőtömegtől megszerezve, azokat is gyártja.

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részvénytársaság gazdasági osztálya.

Központiroda: Budapest, váczi-körut 57. szám.

Folytatás a mellékletben.

het
ek.
el-
1.
let

elhelyez... vényt át... Vev... részletbe... árverés... 15 nap... minden... rés napi... n.-becsk... nál lefize... A b... mittatik... A t... órákban... község e... Kelt... oszt. 188...
4165. sz...
Árver...
A n...
tóság rés...
Deutsch...
r.-szárcs

RÉSZ.

astattak, sz. ha- ltfogad- örjegy- rosában rendes ége.)

i május ségi és tavaszi

elnök, lnökök, Gyula, Sza- Stoj- Czapan Samu, s, Pet- József, skulesz s, Ha- nkulov Ádám, s Him- tagok, amten- ztelet-

a szá- szivé- volabbi ozatok tanu- köz- elnöki latok- egye- azokat ezután özségi i ele- hogy tartott hajtva Miresa ybuzgó tagj- Milu- egyle- május, kik- egörö- pedig et bel- kény- efüze- yatlás

mutatkozik, mindazonáltal az egyes tag- jainak folyton szaporodó száma nemcsak, — hanem az egyleti működésbeni élénk közreműködés és a gyűlésekbeni hígadt és tárgyilagos magatartás élénken bizo- nyítja, hogy az egyesületnek a kor szín- vonalára való emelkedési törekvése kö- vetkezetes irányt vett. — Végre szám- szerinti kimutatást terjeszt a közgyűlés elé a torontálmezei községi és körjegy- zők nyugdíjalapjáról és az annak terhére folyóvá tett nyugdíjösszegekről; s befeje- zésül mindazon intézkedéseit, melyeket az egyesület érdekében elnöki uton tenni szükségesnek tartott jóváhagyólag tuda- másul venni kéri.

Az élénk érdeklődés és feszültség mellett hallgatott elnöki jelentés egész terjedelmében a választmány javaslata folytán örvendetes és illetve helyeslő tudomásul vétetett. A közgyűlés felkéri az elnököt, hogy az egyesület érdekeit és fejlődését, úgy mint eddig, ezentul is fejleszteni sziveskedjék, s felhatalmazza, miszerint a felszaporodotti tagsági díj- hátralékok behajtása iránt elnöki uton in- tézkedjék.

Miresa Lázár egyleti és választmányi tag — nemkülönben Milutinovits Sándor tiszteletbeli tag gyászos kimulta feletti fáj- dalmának, pedig jegyzőkönyvi kifejezést ad.

Végre Miresa Lázár elhalt választ- mányi tag helyébe egyhangulag meg- választja Schwanfelder Gusztáv glogoni jegyzőt.

Előterjesztettek Horváth Károly egy- leti pénztárnok által bemutatott s a vá- lasztmány által megvizsgált egyleti szám- adások a lejárt 1884. évre és felolvas- tatott a választmánynak erre vonatkozó javaslata.

Miután az 1884. évi egyleti zár- számadásokat a választmány az egyleti alapszabályok 14. §-ának b) pontja ér- telmében tételről tételre megvizsgálta, azokat valamint bevételét úgy kiadásait tekintetében helyeseknek, kifogástalanok- nak és a közgyűlésileg megállapított költsé- gvelésnek megfelelőeknek találta: úgy azok egész terjedelmükben elfogadták s Horváth Károly egyleti pénztárnoknak a felelőség alóli felmentésnek 1884. évre való megadása mellett ezen tisztség körül éveken át tanusított pontossága, szorgalma- és buzgósága elismerésül jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik meg.

(Folytatása következik.)

rtól a legmagasabbig vetítetik.

s tehetség szerint történhetik.

lvezetés felett mindenki meggyőződve lehet ö fölvilágosítással bérmentve.

ndennemű állami és magán sorsjegyek, ankjegyek méltányos bevásárlása és el- szelvények bevéltására.

n minden huzásra.

mennyi sorsjegyekről.

skereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger.

KÉK

k pótrészel

irt gyárban kaphatók, mely az összes

s gépgyár-részvénytársaság

i osztálya.

rut 37. szám.

lytatás a mellékletben.

Melléklet a „Torontál“ 1885. évi 35-ik számához.

4164. sz. 1885. (386—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi ha- tóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy Deutsch Ignác vhajlatónak, Rajko Pavel, r.-szárcsai lakos vhajtást szenvedő elleni 78 frt tőke, ennek 1882. évi aug. 15-től járó 8% kamatai, 12 frt 50 kr. per, 7 frt vhaj- tási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedőnek a n.-becskereki kir. tszék területén fekvő, a R.-Szárcsa községben, a r.-szárcsai 98. sz. tjkvben foglalt 407., 447., 583-a., (646-b., 647-b.,) és (739-b., 740-b.) r. sz. birtokból Rajko Pavelt illető részre v. i. a jelzett birtok egy harmadrészből egy negyed- részre 80 frt kiküldési árban végrehajtási árverés utján el fog adatni.

Határnapul 1885. é. szeptember 24. napjának, d. e. 8 órája, R.-Szárcsa község- házában kütüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon esetleg becs- áron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-bani árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes pa- pirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árve- rés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztár- nál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszám- ittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárcsa község előljárásságnál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. június hó 10-én tartott ülésében.

4165. sz. 1885. (387—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi ha- tóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy Deutsch Ignác vhajlatónak, Rajko Todor, r.-szárcsai lakos vhajtást szenvedő elleni

64 frt tőke, 1882. évi aug. hó 15-től járó 8% kamatai, 12 frt 50 kr. per, 7 frt vhaj- tási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedőnek a n.-becskereki kir. tszék területén fekvő, a R.-Szárcsa községben, a r.-szárcsai 98. sz. tjkvben foglalt 407., 447., 583-a., (646-b., 647-b.,) és (739-b., 740-b.) r. sz. birtokból vhajtást szenvedő illető része vagy is a jelzett birtok kilenczöd részére 103 frt 33 kr. kiküldési árban végrehajtási árverés utján el fog adatni.

Határnapul 1885. é. szeptember 24. napjának, d. e. 9 órája, R.-Szárcsa község- házában kütüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon esetleg becs- áron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-bani árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes pa- pirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszám- ittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárcsa község előljárásságnál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi jun. 10-én tartott ülésében.

5065. sz. 1885. (394—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi ha- tóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy a ném.-szárcsai községi árvepénztár vhaj- latónak, Bugaru Illiané, Zsvoin Mártha, Zsvoin Alexa és Zsvoin, férj. Russli Ivanna vhajtást szenvedők elleni 300 frt tőke, ennek 1876. évi jan. hó 1-től járó 6% kamatai, 20 frt 50 kr. per, 12 frt vhajtási és 12 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vhajtást szenvedőnek a n.-becskereki kir. törvszék területén fekvő, a

Rom.-Szárcsa községben, a román-szárcsai 69. sz. tjkvben 200 frtra becsült 64. öi. sz. ház és beltelek 3/4-ára, úgy 1226 frt 50 kr-ra becsült 438., 572., 707., 782. és 839. r. sz. negyed urb. telek három hatodából álló ingatlanai vhajtási árverés utján el fognak adatni.

Határnapul 1885. évi október hó 19. napjának, d. e. 10 órája, R.-Szárcsa község- házában kütüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon esetleg becsaron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés napjától járó 8% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszám- ittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárcsa község előljárásságnál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi julius hó 8-án tartott ülésében.

5527. sz. 1885. (397—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi ha- tóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy a szegedi kir. tszék mint csödbíróságnak 1885. évi jul. 9-én 12.970. sz. a. kelt vég- zése folytán vagyonbuktott Golyosi Gusztav tulajdonához tartozó, tör.-becsei 1012. sz. tjkönyvben (1069-1070.) r. sz. a. foglalt tkvileg 2 hold területű szálló 740 frt kiküldési árban vhajtási árverés utján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi október hó 20. napjának, d. e. 10 órája, T.-Becse község- házában kütüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon esetleg becs- áron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és

az 1881. évi nov. hó 1-én 3 igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszám- ittatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tkvi hivatalnál és Rom.-Szárcsa község előljárásságnál megtekinthetők.

Kelt a n.-becskereki kir. tszék tkvi oszt. 1885. évi julius hó 25-én tartott ülésében.

Árverési hird

Rudolfsgnad község ké- tőnek 1885. évi aug. hó 14- hozott határozata folytán az nyilvános árverés utján f. ö. hó 30-án, délután 2 órák község házában három évre b. Az árverési feltételek a ban megtekinthetők.

Kelt Rudolfsgnadon, 1885. évi julius hó 8-án tartott ülésében.

1955. sz. kig. 1885.

Kirchner,

jegyző.

Árverési hird

Czrepája község alólíro- széről ezennel közhírré tételik, hogy a szegedi kir. tszék mint csödbíróságnak 1885. évi jul. 9-én 12.970. sz. a. kelt vég- zése folytán vagyonbuktott Golyosi Gusztav tulajdonához tartozó, tör.-becsei 1012. sz. tjkönyvben (1069-1070.) r. sz. a. foglalt tkvileg 2 hold területű szálló 740 frt kiküldési árban vhajtási árverés utján el fog adatni.

Határnapul 1885. évi október hó 20. napjának, d. e. 10 órája, T.-Becse község- házában kütüzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon esetleg becs- áron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és

összegnek fele erejéig kiegészítve a községi pénztárba biztosíték fejében azonnal befizetni.

A többi feltételek Czrepája községi jegyzői irodájában bármikor a hivatalos órákban belől megtekinthetők.

Kelt Czrepáján, 1885. évi aug. hó 17.

Várady Gyula,
községi segédjegyző.

Balan,
községi bíró.

2609. sz. 1885.

(396—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Fricz Ferencz elhalálása folytán üresedésbe jött hajdusiczai körorvosi állomásnak választás útján leendő betöltésére a határidő f. évi szeptember hó 26-ának, d. e. 9 órája, Hajdusiczán, mint körorvosi székhelyén a község házában ezennel kitűztetik.

Ezen állomással o. ért. 500 frt fizetés, továbbá nappali látogatásért 40 kr., éjjeli látogatásért 80 kr. külön díjazás van egybekötve.

A kör székhelye Hajdusicza, melyhez Kanak, Szécsénfalva, Krivabara és Baráczház községek tartoznak.

Mit is azzal teszek közhirrre, hogy mindazon orvos urak, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, ebbeli az 1876. évi XIV. t. cz. értelmében kellőleg felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig a bányai szolgabírói hivatalhoz nyujtsák be.

Bánlak, 1885. évi aug. hó 18-án.

Szolgabíró szabadságon:

Bielek Antal,
s. szolgabíró.

2797. sz. 1885.

(392—1.1)

Pályázat.

Szaravolla községében 400 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomásnak Szaravolla község házában választás útján leendő betöltésére a határidő f. évi szeptember hó 3. napjának, reggeli 8 órára

tűztetik ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz nyujtsák be.

Perjámos, 1885. aug. 16.

Nicolits Bogdán,
szolgabíró.

7881. sz. ki. 1885.

(393—1.1)

Felhívás.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §-a értelmében ezennel felhivatnak mindazon hadmentességi díjt fizető kötelesek, miszerint az e czimben netáni hátralék, valamint a f. évi előírásu tartozásuknak, haddijkönyvecskéikbe leendő bevezetése végett f. évi szeptember hó 5-ig a városi pénztári hivatalnál különbeni törvényes következmények terhe alatt jelentkezzenek.

Megjegyeztetik, hogy azokra nézve, kik 1885. évben először lépnek a díjfelvételi kötelezettségbe, 3 kr. ár mellett új könyvecské fog kiállítatni.

N.-Beckereken, 1885. évi aug. hó 17.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Kerestetik

egy szerény igényű, szelid kedélyű, házias keresztény tanítónő falura egy gazdatiszti családdal három (4, 6, 7½ éves) leányka mellé. (390—3.1)

Kellék az elemi tantárgyakon kívül a német és francia nyelv, egy a zongora elemeiben való tanítási képesség.

Szíves ajánlatok (arczképpel vagy a nélkül) „D. J.-nek ltebe” czim alatt kéretnek.

különös
mélyesen
délmagya
öltött, ho
nevezhető
hazafiasa

Kétsé
nek, ma
hatni, ho
az anyyi
keritse;
törekvés
szabad m
désnek az
alaptörve
ebből kifo
szabad eg
lyeselni
minden ha
telen mind
s lehetőle

Szo
Ismer
met. Rég
épitettünk
tosságra
jutott as
talán olcsó
hiúság soba
földi dicsős
a szeretet f
ségemben
barátságod.
Öregsz
megamnak.
komédiás,
mellől, a k
pántlikát, h
húznak ki t
Ahhoz
gyázzon kö
és a hatalm
A hiúsá
leuság eszm
hogy a balh
Kissé b
egy meguve
piciztako hiru